



በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ
ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
በጤና ሚኒስቴር
የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርድ
የማስፈጸሚያ ማንዋል

ታህሳስ - 2011 ዓ/ም

ማውጫ

- 1. መቅድም 2
- 2. መግቢያ 3
- 3. በሆስፒታሎች የስራ አመራር ቦርድ አፈፃፀም ላይ የሚታዩ ነባራዊ ሁኔታዎች 3
- 4. ትርጉም 4
- 5. አላማ 5
- 6. ፈፃሚ አካላት 5
- 7. የሆስፒታል የሥራ አመራር ቦርድ አደረጃጀት 5
 - 7.1. የሥራ አመራር ቦርድ አባላት የመምረጫ ሒደት 5
 - 7.2. የሥራ አመራር ቦርድ አባላት የመምረጫ መስፈርት 5
 - 7.3. የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ የሚመረጥበት መስፈርት 5
 - 7.4. የሥራ አመራር ቦርድ አባላት ቁጥርና ስብጥር 6
 - 7.5. የስራ አመራር ቦርድ አባላት የስራ ዘመን 6
 - 7.6. የስራ አመራር ቦርድ አባል ከአባልነት የሚገለልባቸው ሁኔታዎች 6
- 8. ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ 7
 - 8.1. የሥራ አመራር ቦርድ ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ 7
 - 8.2. የሥራ አመራር ቦርድ ሰብሳቢ ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ 8
 - 8.3. የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ/ስራ አስፈፃሚ ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ 9
 - 8.4. የማህበረሰብ ተወካይ ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ 10
 - 8.5. የሰራተኛ ተወካይ ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ 10
 - 8.6. የሰያሚ አካላት ሃላፊነት እና ተግባር 11
 - 8.7. የሆስፒታል ሥራ አመራር ቦርድ የመደበኛ ተግባራት አፈፃፀም የመከታተያ መንገዶች 12
- 9. የሆስፒታል ሥራ አመራር ቦርድ የስብሰባ ስርዓት 13
- 10. ለቦርድ አባላት የሚከፈል አበል 13
- 11. የሆስፒታል የሥራ አመራር ቦርድ ስነ ምግባር 14
- 12. የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ እና የሥራ አመራር ቦርድ ሰብሳቢ የሥራ ግንኙነት 14
- 13. የስራ አፈጻጸም ምዘና 15
 - 13.1. የቦረድ አባላት ምዘና (በጥቅል እና በተናጠል) 15
 - 13.2. የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ምዘና 15
 - 13.3. የስራ አመራር ቦርድ ሰያሚ አካላት ምዘና 15
- 14. የሰያሚ አካላት የስራ አመራር ቦርድ የድጋፍ እና ክትትል ስርዓት 15
 - 14.1. ጤና ሚኒስቴር 15

14.2. የክልል ጤና ቢሮዎች/ከተማ አስተዳደር /የዞን/ክፍለ ከተማ ሰያሚ አካላት	16
15. ማጣቀሻዎች /References.....	16
16. አባሪ:	17
አባሪ 1: የሆስፒታል የሥራ አመራር ቦርድ ስራ አፈፃፀም መከታተያ ችክ ሊስት	1
አባሪ - 2 : የሆስፒታል ቦርድ የጥቅል መመዘኛ ነጥቦች	7
አባሪ- 3 የሆስፒታል የሥራ አመራር ቦርድ አባላት የግል የመመዘኛ ቅጽ	9
አባሪ-4 የሆስፒታል ሥራ አስኪያጅ መመዘኛ ቅጽ (ክፍል-1 ከ 75 %).....	11
አባሪ 5: የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ መመዘኛ ቅጽ (ክፍል-2 ከ 25 %)	16
አባሪ 6: የሆስፒታል ቦርድ የሆስፒታል መልካም አስተዳደር ኢንዴክስ መለኪያ ቅጽ (Good Governance Index)	18
አባሪ 7:-የቦርድ ሰያሚ አካላት የሥራ አፈፃፀም መመዘኛ ነጥቦች	20

ምስጋና

ይህ የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርድ የማስፈጸሚያ ማኑዋል ከመነሻው ጀምሮ የተለያዩ የዝግጅት ሂደቶችን አልፎ ለአገልግሎት አስከሚውል ድረስ በማስተባበር፤ በሆስፒታሎቻችን የስራ አመራር ቦርድ የስራ አፈፃፀሞች ላይ ያሉ ነባራዊ ሁኔታዎችን እና ወደፊት የሆስፒታሎችን አገልግሎት ጥራት ለማሻሻል የአመራሩን አቅም በማጎልበት መከናወን ያለባቸውን የተለያዩ የመነሻ ሃሳቦች እንዲካተቱ በማስቻል በአወደ ጥናት የላቀ ተሳተፎ ያደረጋችሁ የዝግጅት አስተባባሪ ቡድን አባላት፤ የሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ፤ የክልል ጤና ቢሮ እና የሆስፒታል ባለሙያዎች፤ አጋር ድርጅቶች እና ሌሎች በአወደ ጥናት የተሳተፉችሁ ሁሉ በጤና ሚኒስቴር የክሊኒካል አገልግሎት ዳይሬክቶሬት ምስጋናውን ያቀርባል።

አስተባባሪ ቡድን

ደንቀ አየለ - ጤና ሚኒስቴር - ሰብሳቢ

ምእራፍ ዋለልኝ - ጤና ሚኒስቴር - አባል

ማህሌት አሳዖኸን - ጤና ሚኒስቴር - አባል

ክፍሉ አባ የሮም - ጤና ሚኒስቴር - አባል

በአወደ ጥናት የተሳተፉ አባላት

ዶ/ር ዳንኤል ገ/ሚካኤል - ጤና ሚኒስቴር

አለውያ ሙዘይን - ጤና ሚኒስቴር

አባስ ሃሰን - ጤና ሚኒስቴር

ማርቆስ ኃ/ጊዮርጊስ - አ/አበባ ከ/አሰ/ጤ/ጥ/ቢሮ

ናኢድ ወንዲራድ - ጤና ሚኒስቴር

ባዩ ደረሳ - ቤ/ጉ/ጉሙዝ ከ/ጤ/ጥ/ቢሮ

ሲ/ር ዝሸኝ ደነቀው - ጤና ሚኒስቴር

ባየህ አጥናፍ - አማራ ከ/ጤ/ጥ/ ቢሮ

ደንቀ አየለ - ጤና ሚኒስቴር

ያሬድ ሃይሉ - ድሬ ዳዋ ከ/ አሰ/ጤ/ጥ/ ቢሮ

ማህሌት አሳዖኸኝ - ጤና ሚኒስቴር

አብዲ ለገሰ - ኦሮሚያ ክልል ጤ/ጥ/ ቢሮ

ምእራፍ ዋለልኝ - ጤና ሚኒስቴር

ሽመልስ አወቀ - አፋር ክልል ጤና ጥ/ ቢሮ

ማርቆስ ጳውሎስ - ጤና ሚኒስቴር

ቢኒየም ሽፈራው - የደ/ብ/ብ/ህ/ ከ/ጤ/ጥ/ቢሮ

ክፍሉ አባየሮም - ጤና ሚኒስቴር

ማሂር ሞሃመድ - ሃረሪ ከ/ጤ/ጥ/ቢሮ

አብይ ዳዊት - ጤና ሚኒስቴር

ትልቁ የሻንዳ - አብት አሶጄት

ሲ/ር ጥሩወርቅ አክሌ - ጤና ሚኒስቴር

ደረጅ አየለ - ጄፓይጎ ኢትዮጵያ

ያለም ዘወድ አያሌው - ጤና ሚኒስቴር

ልዑልሰገድ አበጋዝ - አብት አሶጄት

ካሱ ቶላ - ጤና ሚኒስቴር

ፀጋዩ ንጉሴ - ጄፓይጎ ኢትዮጵያ

ኤርሚያስ ሙላቱ - ጤና ሚኒስቴር

ዶ/ር ስምረት አምሃ - ጤና ሚኒስቴር

መዓዛ ካሳ - ጤና ሚኒስቴር

ነፃነት ሰጠኝ - ጤና ሚኒስቴር

ሴም ዳንኤል - ጤና ሚኒስቴር

ሲ/ር ኢታፈራሁ አላማው - ጤና ሚኒስቴር

ሰላማዊት ሰለሞን - ጤና ሚኒስቴር

ሲ/ር ሲና መርዓዊ - ጤና ሚኒስቴር

1. መቅደም

በጤናዉ ዘርፍ በስራ ላይ ያለዉን አመራር አቅም በማጎልበት የተቋማትን የጤና አገልግሎት ጥራት በማሻሻል የማህበረሰባችንን የጤና ደረጃ ክፍ በማድረግ ጤናማና አምራች ዜጋ እንዲፈጠር ማስቻል የአመራሩን ቁርጠኝነት እና ያላሰለሰ ጥረት የሚጠይቅ ተግባር ነዉ። በሃገራችን በሚገኙ ሆስፒታሎች በትራንስፎርሜሽን እቅዳችን የተቀመጡ ግቦችን ለማሳካት ልዩ ልዩ የጤና አገልግሎት ማሻሻያ ሪፎርሞችን በተሻለ በመፈፀም የተመዘገቡ ለዉጤታችንም በተፈጠረዉ የሆስፒታሎች ጥምረት ለጥራት ትስስር (EHAQ) እስከታች በማዉረድ የጤና አገልግሎት ተደራሽነት እና ጥራትን በማሻሻል በርካታ ለዉጤታችን ማስመዘገብ ተችሏል። ይሁን እንጂ የስራ አመራር ቦርዱ በተቋሞቻችን ምቹ የስራ ሁኔታዎችን በመፍጠር ሰራተኛዉን በማንቀሳቀስ በሆስፒታሎች ዋና ዋና የትኩረት አቅጣጫዎች ላይ በማተኮር በባለቤትነት በእቅድ በመምራት፤ በቅርብ በመደገፍ እና በመከታተል በኩል ሰፊ ክፍተት በመኖሩ የተቀመጡ ግቦችን በሚጠበቀዉ ደረጃ ማሳካት አልተቻለም።

በቀሪ የጤና ዘርፍ የትራንስፎርሜሽን እቅድ ዘመን የሚጠበቀዉ የሆስፒታሎቻችን የአፈፃፀም ደረጃ ላይ ለመድረስ በርካታ የጋራ ስራዎችን ማከናወን ይጠበቅብናል። የሆስፒታል የስራ አመራር ቦርድም ከሌሎች አካላት ጋር ያለዉን ትስስር በማጠናከር የሆስፒታሉን ራእይ እና ተልእኮ ሊያሳኩ የሚችሉ ፕሮግራሞችን በመንደፍ የረጅም እና የአጭር ጊዜ ግቦችን በማሳካት የሆስፒታሉን የአገልግሎት ጥራት እና ፍትሃዊነት በዘላቂነት የማረጋገጥ ትልቅ ሃላፊነት የተጣለበት አካል ነዉ ። የማህበረሰቡን ተሳትፎ በማጎልበት የተገልጋዩን ባለቤትነት ማረጋገጥ እና የሚነሱ የማህበረሰብ ጥያቄዎችን መሰረት በማድረግ በእቅድ ይዞ አገልግሎቱን ወደ ተሻለ የጥራት ደረጃ ማሻሻል ይጠበቅብታል። ስለዚህ የሆስፒታሎችን የስራ አመራር ቦርድ የአመራር እና አስተዳደር አቅም ለማጎልበት ከሚኒስቴር መስሪያቤቱ ጀምሮ ከክልል ጤና ቢሮዎች ጋር በጋራ የእቅድ ዝግጅት፤ የድጋፍ እና የእትትል ስርዓት በመዘርጋት ተጠያቂነትን ሊፈጥር በሚችል የአሰራር ማእቀፍ በአዲስ መልክ ወደ ስራ መግባት አስፈልጓል።

በመሆኑም ይህን የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርድ የማሰፈፀሚያ ማኑዋል በሆስፒታሎችን ተግባራዊ በማድረግ የስራ አመራር ቦርዱ የተቋቋመበትን ዓላማ ከግብ በማድረስ የተገልጋዩን ማህበረሰብ ጥራት ያለዉ እና ፍትሃዊ የሆነ የጤና አገልግሎት ተጠቃሚነት ማረጋገጥ የሁላችንም ኃላፊነት መሆኑን ሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ በፅኑ ያምናል።

2. መግቢያ

የአገራችን የጤና ፖሊሲ ዋናው ትኩረት የአገልግሎት ተደራሽነትን በማረጋገጥ ጥራት እና ፍትሃዊነትን ያረጋገጠ አገልግሎት በዘላቂነት ማቅረብ ነው። ይህንንም ለማሳካት አስፈላጊ ከሆኑ መሰረታዊ ጉዳዮች መካከል የላቀ አመራር ለመፍጠር የሆስፒታል አመራርና አስተዳደርን አቅም በማጎልበት የጤና ክብካቤ የገንዘብ ማግኛ ምንጮችን ማስፋት፤ ከመንግስትና ከሌሎች ምንጮች የተገኘውን ገንዘብ አጠቃቀም ብቃት ማሳደግና ለህዝብ መሠረታዊ የጤና ፍላጎቶች እንዲሟሉ ማድረግ ዋናዎቹ ናቸው። ይሁን እንጂ የሆስፒታሎች ስራ አመራር ቦርድ ቀደም ሲል በትግበራ ላይ የነበሩ አዎጆችን፤ የጤና ክብካቤ ሃብት ማግኛ ስልቶችን እና ልዩ ልዩ የኢትዮጵያ ሆስፒታሎች አገልግሎት ማሻሻያ ፕሮግራሞችን በማስተግበር በሚሰጡት አመራር እና አስተዳደር መሻሻል ያሳዩ ቢሆንም ወጥ የሆነና በዘላቂነት የሆስፒታሎቻቸውን ግብ ለማሳካት ዋና ዋና ጉዳዎች ላይ ትኩረት በማድረግ የሚጠበቅባቸውን ኃላፊነት እና ተግባር እየተወጡ እንዳልሆነ በተለያዩ መንገዶች ማየት ተችሏል።

የጤና አገልግሎት ፍትሃዊነት፣ ጥራትና በዘላቂነት እንዲረጋገጥ እንዲሁም በጤና አገልግሎት አሰጣጡ ላይ የህብረተሰቡ የነቃ ተሳትፎ እና የባለቤትነት ስሜት እንዲዳብር ይህንን ከፍተኛ ኃላፊነት የተሰጠው የስራ አመራር ቦርድ አደረጃጀት፤ ግልፅ የሆነ ሀላፊነት እና የስራ ድረሻ በማስቀመጥ በየደረጃው ያሉ የሰያሚ አካላትን የድጋፍ እና ክትትል ስርአት መፍጠር አስፈላጊ ነው።

ስለዚህ የሆስፒታሎችን ስራ አመራር ቦርድ የመወሰን ነጻነት፣ አቅምና ብቃት በማሳደግ ያልተማከለ የጤና አገልግሎት አመራር እና አስተዳደር ሥርዓትን ለማስፈን እንዲሁም በአገልግሎት አሰጣጥ፣ በድጋፍና ክትትል ተግባር ላይ ሰያሚ አካላት እና ቦርዱ ያላቸውን ትስስር እና ተሳትፎ የበለጠ ማጎልበትና የተቋማቱ የጤና አገልግሎት ጥራቱን የጠበቁ እንዲሆን፤ በአጠቃላይ የአሰራር ግልጽነትና ተጠያቂነትን ለማስፈን ወጥ እና ሁሉንም የሆስፒታል ደረጃ ያቀፈ የሆስፒታል የሥራ አመራር ቦርድ የሚመራበት የማስፈጸሚያ ማኑዋል በአዲስ መልክ ማዘጋጀት አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል።

3. በሆስፒታሎች የስራ አመራር ቦርድ አፈፃፀም ላይ የሚታዩ ነባራዊ ሁኔታዎች

በሃገራችን የጤና ክብካቤ የሃብት ማግኛ ሪፎርም ስራ ላይ ከዋለበት 19 91 ዓ/ም ጀምሮ በርካታ ሆስፒታሎች በፌደራል እና በክልሎች አዋጅ በስራ አመራር ቦርድ እንዲተዳደሩ በመደረጉ ሆስፒታሎች በሃብት አሰባሰብ እና አጠቃቀም እንዲሁም ባልተማከለ ወሳኔ አሰጣጥ የተመዘገቡ ለወጣች ቢኖሩም የመስክ ላይ ጉብኝቶች እና ሪፖርቶች እንደሚያመለክቱት በሆስፒታሎች የጤና አገልግሎት ጥራት በሚፈለገው ደረጃ የህብረተሰቡን ጥያቄ የማይመልስ እና መሻሻል ያለባቸው ክፍተቶች እንዳሉ ማየት ይቻላል፡-

- የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርድ በተሰጠው ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ ከሆስፒታሉ የሚጠበቁ ግቦችን ለማሳካት ዋና ዋና የትኩረት አቅጣጫዎች ላይ በማተኮር ከመንግስት ከሚመደበው በጀት በተጨማሪ አጋር አካላቶችን በማሳተፍ የሃብት ማግኛ ምንጮችን በማስፋት የተገኘውን ሃብት ለሆስፒታሉ የአገልግሎት ጥራት በማዋል እና በቀጣጥነት ለሆስፒታሎች ድጋፍ በማድረግ
- ከጤና ሚኒስቴር ጀምሮ በየደረጃው ያሉ ሰያሚ አካላት በሁሉም ደረጃ የሚገኙ የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርድ የሚደግፉበት ፤ የሚከታተሉበት እና ያለበትን የአፈፃፀም ደረጃ የሚመዘኑበት እንዲሁም የተሻለ አፈፃፀም ያስመዘገቡ የስራ አመራር ቦርዶች እና ክልል ጤና ቢሮዎች የሚበረታቱበት አሰራር አለመኖር
- የስራ አመራር ቦርድ አባላት ቦርዱ የተቋቋመበትን ዓላማ እና በሆስፒታል የተሰጣቸውን የስራ ሃላፊነት በሚገባ ተረድተው ለወከሉት ማህበረሰብ እና ሆስፒታል አገልግሎት መሻሻል በቂ ትኩረት በመስጠት በዋና ዋና የትኩረት አቅጣጫዎች ላይ በማተኮር የሚጠበቅባቸውን ተግባርና ኃላፊነት እየተወጡ አለመሆናቸው

- በተወሰኑ ሆስፒታሎች የስራ አመራር ቦርድ አባላት ከአንድ ሆስፒታል በላይ በስራ አመራር ቦርድ ሰበሰቢ ወይም በአባልነት ላይ ያሉ በመሆኑ በሃላፊነት መደራረብ ምክንያት የሚጠበቅባቸውን ለውጥ እያስመዘገቡ ያለመሆኑ
- በየትኛውም ሆስፒታል ደረጃ ያለ የስራ አመራር ቦርድ ዋና ዋና የትኩረት አቅጣጫዎችን በእቅድ ይዞ በመምራት የተቀመጡ ግቦችን በማሳካት ሰፊ ክፍተት መኖሩ
- የስራ አመራር ቦርዱ አጀንዳ ከመደበኛ የሱብሰባ ሰዓት በፊት ቀድሞ በግልጽ አለመታወቅና በአጀንዳው ላይ ተዘጋጅተው አለመቅረብ፤ አጀንዳዎች በሆስፒታሉ ዋና ዋና የትኩረት አቅጣጫዎች ላይ ያተኮሩ አለመሆኑ
- ቁልፍ የሆስፒታል የአፈጻጸም አመለካከቶችን በመጠቀም የሆስፒታሎችን የአገልግሎት የጥራት ደረጃ በቀጣይነት አለመገምገም፤ በሚታዩ ክፍተቶች ላይ የማሻሻያ ንድፈ ሃሳብ ያለመቅረፅ
- የብዙ ሆስፒታል ቦርዶች በዙሪያቸው ከሚገኙ ከሌሎች ባለድረሻ አካላት ጋር ተቀናጅቶ የመስራት ባህል በሚፈለገው ልክ አለመዳበር፤ ቀጣይነት የሌለው መሆኑ
- የሆስፒታሎች ቦርድ በሆስፒታሎች የጥምረት ለጥራት ትስስር የእርስ በእርስ የመማማሪያ መድረክ የተገኙ ልምዶች በሆስፒታሉ የደረሰበትን የተግባራዊነት ደረጃ አለመከታተል
- ከተገልጋዩ ህብረተሰብ የሚሰጡትን አስተያየቶች ትርጉም በሚሰጥ መልኩ ለአገልግሎት ማሻሻያ እንደ ግብዓት የመጠቀም ልምድ በቀጣይነት አለመሰራቱ
- የአባላት ስብጥር በተወሰኑ ሆስፒታሎች የሰራተኛውን ወይም የተገልጋዩን ማህበረሰብ ውክልና ያረጋገጠ አለመሆኑ እና ውክልና የተሰጣቸው አካላትም የወከሉትን ማህበረሰብም ሆነ ሰራተኛ የተመለከቱ ጉዳዮችን በእቅድ ይዞ አለመምራት
- በተወሰኑ ሆስፒታሎች የቦርድ አባላት ውክልና ከሆስፒታሉ የሚጠበቁ ሃላፊነቶችን ለመወጣት እና የአገልግሎት ጥራት መሻሻል ያላቸውን የስራ የሃላፊነት ቀረቤታ ያገናዘበ አለመሆኑ
- በብዙ ሆስፒታሎች የቦርድ አባላት በተሰጣቸው ሃላፊነት እና ተግባራት ላይ የተሻለ ግንዛቤ እንዲኖራቸው ተከታታይነት ያለው የግንዛቤ ማስጨበጫ ፕሮግራም ያለመፈጠሩ.
- ካሁን በፊት በተለያዩ ጊዜ ለሆስፒታሎች አገልግሎት ማሻሻያነት በሀገር ደረጃ የወረዱ ሪፎርሞችን በትክክል ተረድተው ለወከሉት ሆስፒታል በቂ ድጋፍ እና ክትትል አለማድረግ ስለዚህ ይህን መነሻ በመጠቀም የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርድ ወደተሻለ የአፈጻጸም ደረጃ የሚገባበትን አሰራር በየደረጃው መፍጠር አስፈላጊ ነው።

4. ትርጉም

የሆስፒታል ሥራ አመራር ቦርድ: ከተለያዩ አካላት የተዋቀረ አባላት ያሉት በሀገሪቱ በሚገኙ የመንግስት ሆስፒታሎች የሚሰጠውን የጤና አገልግሎት በበላይነት የሚመራ ህጋዊ አካል ነው።

ቁልፍ የአፈጻጸም መለኪያዎች (Key Performance Indicator/KPIs): ሆስፒታሎች ከሚሰጡአቸው ተግባራት መካከል ዋና ዋና የአገልግሎት ጥራትን ሊያመለክቱ እና ሆስፒታሉን ሊመዘኑ የሚችሉ ቁልፍ የአፈጻጸም መለኪያዎች ናቸው።

የኢትዮጵያ የሆስፒታሎች አገልግሎት ትራንስፎርሜሽን መመሪያ (Ethiopia Hospital Service Transformation Guideline (EHSTG)) : በሆስፒታል የሚሰጠው የጤና አገልግሎት አደረጃጀት፤ አመራር እና አስተዳደር ስርአቱን በሁሉም የአገልግሎት ዘርፍ ደረጃውን የጠበቀ ውጤታማና ቀልጣፋ እንዲሆን የሚያስችል የሆስፒታሎች አገልግሎት ማሻሻያ/ማስፈፀሚያ ማኑዋል ነው።

ሰያሚ አካል :- የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርድ/ አባላትን ለመሰየም ስልጣን/ውክልና የተሰጠው አካል ነው።

5. አላማ

በሁሉም የመንግስት ሆስፒታሎች ያለው የስራ አመራር ቦርድ የሚመራበት ግልፅ እና ወጥ የሆነ የአሰራር መመሪያ በማወረድ በየደረጃው ለተገልጋዩ ህብረተሰብ ፍትሃዊና ጥራቱን የጠበቀ እንዲሁም ተጠያቂነት የሰፈነበት የጤና አገልግሎት መስጠት የሚያስችል የአመራር እና የአስተዳደር ሥርዓት መፍጠር ነው።

6. ፈፃሚ አካላት

ይህ የማስፈፀሚያ ማኑዋል በጤናው ሴክተር በፌዴራል እና በክልል ጤና ቢሮዎች ስር በሚገኙ በሁሉም ደረጃ ባሉ የመንግስት ሆስፒታሎች ከ 2011 ዓ/ም ጀምሮ ተፈፃሚ ይሆናል።

7. የሆስፒታል የሥራ አመራር ቦርድ አደረጃጀት

7.1. የሥራ አመራር ቦርድ አባላት የመምረጫ ሒደት

የሆስፒታል ቦርድ ከመደራጀቱ በፊት ወይም በነባር ሆስፒታሎች በተለያዩ ምክንያት የተጓደሉ አባላትን ማሟላት ሲያስፈልግ የተቀመጡ የአባላት የመምረጫ መስፈርቶችን ከግንዛቤ ማስገባት ያስፈልጋል። አባላት ሲመረጡ በጤናው ዘርፍ ከሆስፒታሉ ራዕይና ተልዕኮ አንጻር የረጅም እና የአጭር ጊዜ ግቦች ላይ መግባባት መደረስ አለበት፤ ከሚጠበቀው ግብ በመነሳት በተግባር ግቡን ሊያስፈፅሙ የሚችሉ አካላትን በእጩነት እንዲቀርቡ ማድረግ እና የጋራ ውሳኔ ላይ በመድረስ ሰያሚው አካል ውሳኔ እንዲሰጥበት ማድረግ እና አስፈላጊውን ስልጠና አግኝተው ወደስራ እንዲገቡ ያስፈልጋል።

በተመሳሳይ ተገልጋዩን ህብረተሰብ ወይም ሰራተኛውን ወክልው የሚካተቱ አባላት በማህበረሰብ ክንፍ ወይም በሰራተኛው ለእጩነት ከተመረጡ በኋላ በቦርዱ ሆስፒታሉ ተጠሪ ለሆነው አካል በደብዳቤ ቀርቦ አንድ ወር ባልሞላ ጊዜ ውስጥ ከሚቀጥለው መደበኛ ስብሰባ በፊት ውሳኔ እንዲሰጥበት መደረግ ይኖርበታል።

7.2. የሥራ አመራር ቦርድ አባላት የመምረጫ መስፈርት

አባላት ሲመረጡ የሚከተሉትን የመመሪያ መስፈርቶች ማሟላት ይጠበቅባቸዋል፡

የሆስፒታል ቦርድ አባላትን ለምምረጥ የሚቀመጡ መስፈርቶች እንደ ክልሉ አዋጅ እና መመሪያ የሚለያይ ቢሆንም ባላቸው የሃላፊነት ቦታ ሆስፒታሉን ለመደገፍ ለጤናው ሴክተር ጉልህ አስተዋጾ ሊያበረክቱ የሚችሉ፤ በሆስፒታሉ ቦርድ አባልነት ለማገልገል ሙሉ ፍላጎት ያላቸው፤ በሆስፒታሉ አካባቢ የሚኖሩ፤ የተሻለ የትምህርት ዝግጅትና የስራ ልምድ ያላቸው፤ በስራቸው ጠንካራ የሆኑ፤ ከሆስፒታሉ እና ከስራ አመራር ቦርዱ የሚጠበቁ ሃላፊነቶች እና የማሻሻያ ሪፎርሞች ላይ በቂ ግንዛቤ ይዘው በቦርድ የተያዙ ስትራቴጅክ አቅዶችን እና መደበኛ ተግባራቶችን በእቅድ የመምራት አቅም እና ቁርጠንነት ያላቸው፤ በስነ ምግባር የታነፁ እና ከሙስና ተግባር የጻዱ፤ በአጠቃላይ በማህበረሰቡ እና በሰራተኛው ተቀባይነት ያገኙ፤ ተገልጋይ እና አገልግሎት ሰጭውን እንዲሁም አጋር አካላትን በጋራ በማቀናጀት ለጤና አገልግሎት አሰጣጥ ጥራት መሻሻል በትጋት የሚሰሩ እንዲሆኑ ይጠበቃል።

7.3. የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ የሚመረጥበት መስፈርት

የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ከስራ አመራር ቦርዱ በሚሰጠው አቅጣጫ ከሆስፒታሉ ማኔጅመንት ጋር በጋራ በመሆን ሆስፒታሉ ለሚሰጠው የጤና አገልግሎት የተጣለበትን ሃላፊነት በተገቢው ለመወጣት ሆስፒታሉን ወክሎ የሚሰራ አካል ነው፤ ይህን ሃላፊነት እንዲወጣ ለማስቻል

ስራ አስኪያጅ/ስራ አስፈጻሚ ለሃላፊነት ሲመረጥ ማሟላት ያለበት ዝርዝር ነጥቦች እንደ ክልሉ ነባራዊ ሁኔታ የሚወሰን ቢሆንም መሰረታዊ ነጥቦችን እንዲያሟላ ያስፈልጋል። አግባብነት ያለው የጤና ሙያ ትምህርት ዝግጅት፤ በአመራርነት የሰራ እና በቂ የሰራ ልምድ ያለው፤ ከሆስፒታሉ የሰራ አመራር ቦርድ ጋር ተቀናጅቶ መስራት የሚችል እና በሰራተኛው እና በማህበረሰቡ ዘንድ ተቀባይነት ያለው እና ድምፅ የተሰጠው፤ የስነ ምግባር ጉድለት የሌለበት፤ በነበረበት ሃላፊነት ወይም የሰራ ደረጃ የተሻለ ዉጤት ያስመዘገበ፤ በሆስፒታል አገልግሎት እና ልዩ ልዩ ሪፎርም ላይ በብቃት የማስፈጸም ልምድ ያለው ሆኖ በእጩነት ከቀረበ በኋላ በሚመለከተው አካል መሰየም ይኖርበታል።

7.4. የሥራ አመራር ቦርድ አባላት ቁጥርና ስብጥር

የቦርድ አባላትን ለመሰየም እና የአባላት ብዛትን ለመወሰን ሆስፒታሉ ባለበት የፌዴራል/የክልል አዋጅ እና ደንቦች መሰረት እንደ ሆስፒታሉ ደረጃ የሚወሰን ቢሆንም የአባላት ምርጫ ሲካሄድ የይዘት፤ የማህበረሰብ እና የሰራተኛ ዉክልና እንዲሁም የሙያ ቀረቤታ እና የሰራ ልምድ የመሳሰሉት ከግንዛቤ መግባት ይኖርባቸዋል። በተጨማሪም አባላት በሆስፒታሉ ሊያበረክቱ የሚችሉ ወይንም አስተዋፅዖ ያገናዘቡ፤ ከተለያዩ የሙያ ዘርፍ የተወጣጡ እና በጤና አገልግሎቱ የሴቶች እና የህጻናትን ተጠቃሚነት ለማረጋገጥ የሴቶችን ተሳትፎ ማዕከል ያደረገ የሆስፒታል ቦርድ እንዲፈጠር ያስፈልጋል። ይሁን እንጂ አንድ የቦርድ ሰብሳቢ ወይም አባል ከሁለት ሆስፒታል በላይ በሰብሳቢነት ወይም በአባልነት ሊወከል አይችልም። የቦርድ አባላት ቁጥርን በተመለከተም በክልሎች አዋጅ እና የሆስፒታሎች ደረጃ የሚወሰን ቢሆንም ከ 5 - 7 አባላት እንዲኖሩት እና የአባላት ቁጥር መጨመር ሲያስፈልግ እንደ ሆስፒታሉ ነባራዊ ሁኔታ ለሰየመው አካል በቦርዱ ጥያቄ ወይንም አቅርቦ ሲወሰን ሊጨመር ይችላል።

7.5. የሰራ አመራር ቦርድ አባላት የሰራ ዘመን

የቦርድ አባላት የአገልግሎት ዘመን በክልል ወይም በፌዴራል አዋጅ እና መመሪያ የሚወሰን ቢሆንም አንድ የሰራ ዘመን ከ 3 -5 ዓመት ያልበለጠ ሆኖ አንድ የቦርድ አባል በድጋሚ ለሰየመው አካል ቀርቦ የአባልነት ዉሳኔ ካገኘ እስከ ሁለት የሰራ ዘመን በቦርድ አባልነት መቀጠል ይችላል። ለሆስፒታሉ ቀጣይነት ያለው ለዉጥ የሰራ አመራር ቦርዱ በጋራ መግባባት እና ዉሳኔ ለዉጡን በበላይነት እንዲመራ እና እንዲያስቀጥል ትልቅ ሃላፊነት የተሰጠው አካል ነዉ።

7.6. የሰራ አመራር ቦርድ አባል ከአባልነት የሚገለልባቸው ሁኔታዎች

አባላት ከላይ በተጠቀሱ ሁኔታዎች በአባልነት እንዲካተቱ በማደረግ የሚጠበቅባቸውን ሃላፊነት እና የሰራ ስርሻ በተገቢው መወጣት እንዲችሉ የተመቻቸ የሰራ ግንኙነት እና በመተማመን ላ የተመሰረተ የጋራ የቡድን ስራ እንዲፈጠር እና በተስማሙበት የዉል ስምምነት ሰነድ እንዲተዳደሩ ከትትል እና ድጋፍ ማድረግ ያስፈልጋል። ይሁን እንጂ አንድ የቦርድ አባል በሚከተሉት ሁኔታዎች ከአባልነት ሊገለል እና በሌላ ሊተካ ይችላል፡

- በአባልነት ለመቀጠል ፍላጎት ሳያሳይ ሲቀር፤
- በመደበኛ ስብሰባ እለት ያለበቁ ምክንያት በተከታታይ ሁለት ጊዜ እና በላይ የቀረ ከሆነ
- አባሉ/ሷ ከወከለው ሆስፒታል ካለበት/ችበት ቦታ እና ሀላፊነት በተለያዩ ምክንያት ሲለቅ
- የማህበረሰብ ወይም የሰራተኛ ተወካይ ከሆነ/ች የወከለው ማህበረሰብ ወይም ሰራተኛ በአባሉ ላይ እምነት ሲያጣ እና ጥያቄ ሲያቀርብ
- የተሰጠውን/ጣትን ሃላፊነት እና የሰራ ድረሻ በአግባቡ ሳይወጣ/ሳትወጣ ሲቀር/ስትቀር፡
- ከወከለው ተቋም ህግ ከሚፈቅድለት ዉጭ በማስረጃ የተረጋገጠ የተገኘ ልዩ ጥቅም ወይም የተፈጸመ የሙስና ተግባር
- ሌሎች ልዩ ልዩ የስነ-ምግባር ችግር ሲያሳይ/ስታሳይ

- በቦርድ ውሳኔ ወቅት የተሰጠን የስራ ድርሻ ያለ በቂ ምክንያት በግድየለሽነት የማይፈጽም ከሆነ ... ወዘተ የሚሉት አንድ አባል እንዲያቀጥል የሚያደርጉት ሲሆን እንደሁኔታው አባሉ ማስረጃ ወይም ምክንያቱን እንዲያቀርብ ሲያስፈልግ በተጠየቀ በ 15 ቀን ውስጥ እንዲያቀርብ እና ይህንንም ቦርዱ ገምግሞ የጋራ ውሳኔ የሚያስተላልፍ ከሆነ የቦርዱ ውሳኔ ሆስፒታሉ ተጠሪ ለሆነው አካል ቀርቦ ውሳኔ እንዲያገኝ ይደረጋል፤ የሚተኩ አባላትንም በእጩነት ሂደቱን ተከትሎ በማቅረብ ከ 1 ወር ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ከሚቀጥለው መደበኛ ስብሰባ በፊት የአባልነት ውሳኔ እንዲያገኙ/ሰያሜ እንዲሰጣቸው ይደረጋል።

8. ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ

8.1. የሥራ አመራር ቦርድ ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ

የሆስፒታል ቦርድ በሆስፒታል የመጨረሻው የስልጣን እርከን ደረጃ ሲሆን ተጠሪነቱ ለወከለው/ለሰየመው መስሪያ ቤት ይሆናል። የሚከተሉት ሃላፊነት እና የስራ ድርሻም ይኖሩታል፡

- የሆስፒታሉን ራሕይ ፤ ተልእኮ ና ግብ ይቀርጻል፤ ለሆስፒታሉ ሰራተኞች ያስተዋወቃል፤
- የሆስፒታሉን የረጅም ፤ መካከለኛና ፤ አጭር ጊዜ እቅድ ያወጣል፤ ያፀድቃል፤ ለሰራተኛው ያሳወቃል
- የሆስፒታሉ ዓመታዊ የሥራ እቅድ እና በጀት አቅርቦ በሚመለከተው አካል ሲጸድቅለት በሥራ ላይ መዋሉን ይከታተላል
- ሆስፒታሉን በበላይነት ይመራል፤ ክትትል እና ድጋፍ ያደርጋል፤ የአፈፃፀም ምዘና ያካሂዳል፤
- ቦርዱ ሆስፒታሉ እንዲሰበሰብ ከተፈቀደለት የውስጥ ገቢ ምንጭ ወጭ ከሌላ ምንጭ (ማህበረሰብ፣ የመንግስት እና የግል ተቋማት፣ አጋር ድርጅቶች) ሃብት የማፈላለግ ስራ በእቅድ ይዞ ይሰራል፤ ይገመግማል፤ የተገኘው ገቢም ለአገልግሎት ጥራት ማሻሻያ እየዋለ መሆኑን ይከታተላል
- ሆስፒታሉ ለሚሰጣቸው አገልግሎቶች የክፍያ ተመን ማሻሻያ ያደርጋል ወይም የዋጋ የማሻሻያ ሃሳብ በመመርመር አስተያየቱን በሰያሚው አካል ለክልሉ ምክር ቤት አስቀርቦ ያስወስናል፤ ሲወሰንም ያስፈፅማል
- የሆስፒታሉን የውስጥ አሰራር መመሪያዎች ያፀድቃል፤ ተግባራዊነታቸውንም ይከታተላል፤
- የተሰጠውን ኃላፊነት በብቃት ለመወጣት እንዲያስችለው ከሆስፒታሉ የውስጥ ማኔጅመንት ባሻገር የተለያዩ ኮሚቴዎችን በስሩ ያቋቁማል፤ ሥራቸውንም ይመራል፤ የስራ አስኪያጅ እና የሆስፒታሉን አፈፃፀም ይገመግማል
- መክፈል ለሚችሉ ተጠቃሚዎች አማራጭ ለማስፋት፤ ባለሙያዎችንም ለማነቃቃትና ለመያዝ የሚያስችል የግል የሕክምና ክፍል በመንግስት ጤና ተቋማት ውስጥ ለመክፈት የሚቻልበትን ሥርዓት ይዘረጋል፤ ከሆስፒታሉ ተጠንቶ የቀረበለትን ጥናት በመመርመር ውሳኔ ይሰጣል፤
- በማህበረሰቡምሆነ በሰራተኛው በሆስፒታሉ ላይ የሚቀርቡ ቅሬታዎችን ይመረምራል፤ ተገቢውንም ውሳኔ ይሰጣል፤
- የሆስፒታሉ የሥራ አፈጻጸምና የበጀት ሪፖርት ይገመግማል ዝቅተኛ አፈጻጸሞች እንዲስተካከሉ አቅጣጫ ያስቀምጣል፤ የአፈጻጸም ሪፖርት በአመት ቢያንስ 4 ጊዜ በጤና መረጃ አስተዳደር ስርዓት የጊዜ ሰሌዳ መሰረት ገምግሞ ለሰየመው አካል ያቀርባል።
- ሕክምና ነክ ያልሆኑ አገልግሎቶችን በኮንትራት ለሰሰተኛ ወገን ለመስጠት ሆስፒታሉ አጥንቶ ሢያቀርብ አገልግሎቱ ለሰሰተኛ ወገን የሚሰጥበትን መንገድ ያመቻቻል/ይወስናል፤ የአፈፃፀም ክትትል ይዘረጋል
- የሆስፒታሎች አግልሎት አሰጣጥ ማሻሻያ ሪፎርሞች በአግባቡ መተግበሩን ይከታተላል፤ የተመረጡ የአፈጻጸም አመላካቾች መረጃዎች መሰብሰባቸውን እና አየተገመገሙ ለሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት በወቅቱ ሪፖርት መደረጋቸውን ያረጋግጣል።
- በበላይ አካል የሚወጡ መመሪያዎችንና ደንቦችን ተግባራዊነት ይከታተላል።

- ከስራ አስኪያጅ፣ ከሰራተኛ ወይም ከተገልጋዩ ማህበረሰብ የሚነሱ ጥያቄዎችን ወቅታዊ ምላሽ ይሰጣል
- በአጠቃላይ የሆስፒታሉ ቦርድ አባላት በጋራም ሆነ በተናጠል የተጣለባቸውን ሃላፊነትና የስራ ድርሻ በውጤታማነት መንገድ መወጣት የሚጠበቅባቸው በመሆኑ በጋራም ሆነ በተናጠል ለሚወስኗቸው ወሳኔዎች እና በሆስፒታሉ ለሚፈጠሩ ዝቅተኛ አፈፃፀሞች ተጠያቂነት ይኖራቸዋል። ውጤታማ የሆነ የሆስፒታል የስራ አመራር ቦርድም የሚከተሉት መሰረታዊ ባህሪያቶች ይኖሩታል፡-
 - ✓ በማንኛውም የሆስፒታሉ ጉዳዮች ላይ ለሚነሱ ጥያቄዎች ሙሉ ሃላፊነት እና ተጠያቂነት የሚወስድ
 - ✓ በሆስፒታሉ እና በተገልጋዩ ማህበረሰብ መካከል ጠንካራ ግንኙነት እና መተማመን እንዲፈጠር ያደርጋል
 - ✓ አሳታፊነት፣ በአገልግሎት ጥራት መጓደል ከተገልጋዩ ለሚነሱ ጥያቄዎች ምላሽ ሰጭነት፤
 - ✓ በራስ የመወሰን ብቃት እና በሆስፒታሉ ጉዳዮች ከበላይ አካላት ጋር መልካም ግንኙነት ያለው የሚሉት ዋና ዋና ምገለጫዎቹ ናቸው።

8.2. የሥራ አመራር ቦርድ ስብሰባ ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ

የቦርዱ ስብሰባ ተጠሪነቱ ሆስፒታሉ ተጠሪ ለሆነው የበላይ አካል/መስሪያ ቤት ኃላፊ ይሆናል፤ የሚከተሉትን የሃላፊነት ስራዎችንም ይፈፅማል ያስፈፅማል፡-

- የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርዱን በበላይ ይመራል፤ የቦርድ ተግባራቶችን ያስተባብራል
- የተሰጠውን ስልጣን እና ሃላፊነት በተገቢው በመረዳት በአግባቡ ስራ ላይ ያወላል፤ በቦርዱም ሆነ በተለያዩ አካላት ያልተገቡ ተፅእኖዎች በሆስፒታሉ ስራ አስኪያጅ ላይ እንዳይፈፀሙ ከትትል ያደርጋል
- አጠቃላይ ከሆስፒታሉ የሚጠበቁ ተግባራት እና ተልእኮዎችን፤ የሆስፒታሉን የአገልግሎት አሰጣጥ እና አሰራር ስርአት፣ ልዩ ልዩ ፖሊሲዎችን በማስተግበር በዋናነት ያስተባብራል።
- የሆስፒታሉ ወጫዊ እና ውስጣዊ ተፅእኖዎችን በጥልቀት በመረዳት ችግሮችን ይፈታል።
- የቦርዱን ተግባር ከሆስፒታሉ ተልእኮ ጋር በማስተሳሰር አባላት አቅማቸውን በመገንባት የላቀ አመራር እና አስተዋጽኦ እንዲያበረክቱ ምቹ ሁኔታዎችን ይፈጥራል።
- ከሆስፒታሉ ስራ አስኪያጅ ጋር እቅድ ይዋዋላል፤ የቦርድ ተግባራቶችን ያከፋፍላል፤ የሆስፒታል የስትራቴጂክ እና አመታዊ እቅድ ዝግጅት ላይ ይሳተፋል ተፈፃሚነቱንም በቅርበት ይከታተላል።
- የቦርዱን መደበኛ ስብሰባዎች የጊዜ ሰሌዳ አዘጋጅቶ በበጀት ዓመቱ መጀመሪያ ላይ እንዲጸድቅ ያደርጋል፤
- ከሆስፒታሉ ስራ አስኪያጅ ጋር አጀንዳ ይቀርባል፤ አጀንዳ ቀድሞ ያሳውቃል፤ መደበኛ ስብሰባ በጤና መሰጃ አስተዳደር ስርዓት መሰረት ቢያንስ በሩብ ዓመት 1 ጊዜ ወቅቱን ጠብቆ እንዲካሄድ ያመቻቻል፤ እንደ አስፈላጊነቱ አስቸኳይ ስብሰባም ይጠራል፤ የሚካሄዱ ስብሰባዎችም ግልጽ አሳታፊ እና በአባላት መካከል የማስፈፀም ተነሳሽነት የተሞላበት ወይይት እና ወሳኔ አሰጣጥ ስርአት እንዲፈጠር ያደርጋል፤
- ከአቅም በላይ የሆነ ችግር አጋጥሞት በቦርድ ስብሰባ ላይ መገኘት ካልቻለ ምክትል ስብሰባ እንዲሰበሰብ ያደርጋል ወይም ከቦርዱ አባላት ውስጥ በደብዳቤ አንድ ሰው ይወክላል ። ይሁን እንጂ በተከታታይ ከሁለት ጊዜ በላይ መወከል አይችልም። ከሁለት ጊዜ በላይ በተከታታይ ከቀረ በራሱ ፍላጎት ስራውን እንደለቀቀ ተቆጥሮ በምትኩ ሌላ ስብሰባ እንዲተካ ቦረዱ ለሰየመው አካል በሪፖርት ያሳውቃል፤ ያስወስናል።
- የሆስፒታሉን የሩብ አመት የስራ አፈፃፀም ሪፖርት ግምገማ ከተደረገ በኋላ ተጠሪ ለሆነው አካል በጤና መሰጃ አስተዳደር ስርዓት መሰረት ወቅቱን ጠብቆ መቅረቡን ያደርጋል፤
- የሆስፒታሉ የስራ አፈፃፀም ላይ ችግሮች ሲኖሩም ችግሮችን ለይቶ መፍትሄ ያስቀምጣል፤ እንደ አስፈላጊነቱ የማስተካከያ እርምጃ ወይም የወሳኔ ሃሳቦችን ለሰየመው መስሪያ ቤት ያቀርባል

- የቦርድ ውሳኔዎችን ተግባራዊነት የከታተላል፤ እንዲሁም ለሌሎች አባላት አርዳኝ በመሆን እርስ በርስና ከሌሎች አካላት ጋር መልካም ግንኙነት እንዲፈጠር ምቹ ሁኔታዎችን ይፈጥራል።
- ከስራ አስኪያጅ፣ ከሰራተኛ ወይም ከተገልጋዩ ማህበረሰብ የሚነሱ ጥያቄዎችን ወቅታዊ ምላሽ ይሰጣል
- የስራ አስኪያጅ/ስራ አስፈጻሚ ያለበትን የአፈፃፀም ደረጃ ይከታተላል፤ ይመዘናል፤ ድጋፍ ያደርጋል ፤ በተከታታ 2 ጊዜ ዝቅተኛ ውጤት ካስመዘገበ በቦርድ፣ በሰራተኛው እና በማህበረሰቡ አስተኛቶ ለሰየመው አካል ውሳኔ እንዲሰጥበት ያደርጋል።

8.3. የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ/ስራ አስፈጻሚ ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ

የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ የሆስፒታሉን የአለት ከአለት እንቅስቃሴ በበላይ የሚመራ፤ በስራ አመራር ቦርዱ እና በማኔጅመንቱ መካከል ሆኖ ከሌሎች ሰራተኛ አካላት ጋር ለሚደረጉ ግንኙነቶች ሆስፒታሉን የሚወክል፤ ተጠሪነቱ ለሆስፒታሉ ቦርድ/ ሰብሳቢ የሆነ ስልጣን እና ሃላፊነት የተሰጠው ነው። የሚከተሉትንም ተግባራት በሃላፊነት ያከናውናል፡

- የሆስፒታሉን አጠቃላይ የአገልግሎት አሰጣጥ እና ማኔጅመንቱን ይመራል፤ ድጋፍ ያደርጋል፤ የአፈፃፀም ምዘና ያካሂዳል
- ከቦርዱ ጋር በቅርበት በጋራ ይሰራል፤ አስፈላጊውን እገዛም ያደርጋል፤ መረጃ ይሰጣል
- ከቦርዱ ሰብሳቢ ጋር በመሆን የመደበኛ ስብሰባ አጀንዳ ይቀርባል፤ ቀድሞ ያሳውቃል
- የሲቪል ሰርቪስ ሕጎችን መሠረታዊ መርሆዎች ተከትሎ በመንግሥት በሚጸድቅ መመሪያ መሠረት የሆስፒታሉን ሠራተኞች ቅጥር ከሆስፒታሉ ፍላጎት ጋር የሚሄድ መሆኑን ከትትል ያደርጋል፤ ያስተዳድራል፤
- የሆስፒታሉን አደረጃጀቶች ይፈጥራል፤ ለእርሱ ተጠሪ የሆኑ የሥራ ኃላፊዎችን ቅጥር፣ ምደባና ስንብት ከትትል በጋራ ይሰራል፤ ኮሚቴዎችን ያቋቁማል፤ ሥራቸውን ይመራል፤ ያስተባብራል፤
- የሆስፒታሉን የረጅም እና የአጭር ጊዜ እቅድ በጋራ አዘጋጅቶ ለቦርድ እና ለሚመለከታቸው ያቀርባል፤ ሲፀድቅም ስራ ላይ ያውላል፤ የአፈፃፀም ክትትል ያደርጋል።
- የሆስፒታሉን ዓመታዊ የሥራ ኘርግራምና በጀት አዘጋጅቶ በማኔጅመንቱ አስወስኖ ለቦርዱ አቅርቦ ያፀድቃል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤
- ወቅቱን ጠብቆ የሆስፒታሉን የሩብ ዓመት፣ የ 6 ወር እና የዓመት የሥራ ሪፖርት፣ የፋይናንስ አጠቃቀም ሪፖርት አዘጋጅቶ ለቦርዱ ያቀርባል፤ ከተገመገመ በኋላ ሆስፒታሉ ተጠሪ ለሆነው አካል ይልካል፤
- የወስጥ እና የወጭ ኦዲት ውጤት ማስተካከያዎች መተግበራቸውን ያረጋግጣል
- የግል ሕክምና ከፍልን ለመክፈት እና ከሊኒካል ያልሆኑ አገልግሎቶችን በኮንትራት ለሰራተኛ ወገን ለመስጠት የአዋጭነት ጥናት እንዲጠና ያደርጋል ፤ የቀረበውን ጥናት ለቦርድ አቅርቦ ያጸድቃል፤ ሲፈቀድም በስራ ላይ ያውላል
- ቦርዱ እንደሚመራበት አዋጅ እና መመሪያ ሁኔታ በቦርድ አባልነት ወይም ያለድምፅ በአስረጅነት ሊወከል ይችላል
- ከሦስተኛ ወገኖች ጋር በሚደረጉ የውል ስምምነቶች እና ሌሎች የግንኙነት ስራዎች ሆስፒታሉን ይወክላል፤
- የጤና ክብካቤ ሃብት ማግኛ ሪፎርም ትግበራን ንድፈ ሃሳብ ያቀርባል፤ የሃብት መንጮችን ይለያል፤ በቦርዱ በተያዘው እቅድ ላይ በጋራ ይሰራል፤ ያስፈፅማል
- የቦርድ አባላት በሚሰሩት ስራ ላይ በቂ ግንዛቤ እንዲኖራቸው ስልጠናዎችን ያመቻቻል፤
- ከቦርዱ እና ሰብሳቢው የሚሰጡትን ተጨማሪ ተግባራት ያከናውናል፤ ከሰያሚ አካላት የሚጠበቁ ውሳኔዎችን ከትትል ያደርጋል
- በነፃ፣ በዱቤ እና በጤና መድሃኒ ፕሮግራም የሚሰጡ አገልግሎቶችን ፍታሃዊነት ይከታተላል፤ የውል ስምምነት ተግባራዊነቱን ያረጋግጣል

- ዋና ሥራ አስኪያጅ ለሆስፒታሉ ሥራ ቅልጥፍና በሚያስፈልገው መጠን ሥልጣንና ተግባሩን በከፊል ለሆስፒታሉ ኃላፊዎችና ሠራተኞች በውክልና ሊያስተላልፍ ይችላል።
- የሆስፒታሉ ማኔጅመንት ለቦርድ እንዲቀርቡ የጠየቃቸውን የወሳኔ ሃሳቦች በቦርድ ወሳኔ እንዲያገኙ ያደርጋል
- ማኔጅመንቱን እና የስራ ሂደት መሪዎችን ውጤት ይመዘናል፤ ይከታተላል፤ ዝቅተኛ ውጤት ያስመዘገቡ አባላት ካሉ ይደግፋል፤ በመመሪያው መሰረት ወሳኔ ይሰጣል።
- በሆስፒታሉ ላይ በሰራተኛው ወይም በተገልጋዩ ማህበረሰብ የሚነሱ ጥያቄዎችን ወቅታዊ ምላሽ ይሰጣል
- የቦርድ አስፈላጊ መረጃዎችን፣ ቃለ ጉባኤዎችን ወዘተ ይይዛል

8.4. የማህበረሰብ ተወካይ ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ

የማህበረሰብ ተወካይ ማለት እንደመንኛውም የሆስፒታል ቦርድ አባል የተቀመጡ የአባላት መምሪጫ መስፈርቶችን የሚያሟላ፤ የሆስፒታሉን ተገልጋይ ማህበረሰብ የሚወክል፤ ውክልናውም በማህበረሰቡ ተቀባይነት አግኝቶ በሰያሚ ወይም አካል ወሳኔ የተሰጠበት መሆን ይኖርበታል። የሚከተሉትንም ዋና ዋና ማህበረሰቡን የተመለከቱ የስራ ሃላፊነቶች መወጣት ይኖርበታል፡

- ✓ እንደመንኛውም የቦርድ አባል የተሰጡ ሃላፊነቶችን ይፈፀማል፤ ያስፈጽማል
- ✓ ተገልጋዩ ማህበረሰብ እና ሆስፒታሉ መልካም ግንኙነት እንዲኖራቸው በጋራ ይሰራል፤ ህብረተሰቡ የሚያነሳቸውን ጉዳዮች በተለያዩ የህዝብ መድረክ በመገኘት በሆስፒታል አገልግሎት አሰጣጥ ላይ አስተያየት እንዲሰጥበት እና የተነሱ ክፍተቶችን ከሆስፒታሉ ጋር ማስተካከያ በማድረግ ግብረ መልስ ይሰጣል
- ✓ ከሆስፒታሉ የሚጠበቁ ተግባራትን በተመለከተ በቂ ግንዛቤ በመያዝ የተለዩ ተግባራትን በአቅድ ይዞ ያስፈጽማል
- ✓ በጤና ከብካቤ ሃብት ማግኛ ሪፎርም አጋር አካላትን (የመንግስት እና የግል ተቋማት፤ በለሃቦቶች፤ ማህበረሰብ) ድረሻ በመለየት እንዲታቀድ ያደርጋል፤ የተገኘውን ሀብትም ስራ ላይ እንዲወሉ ከቦርዱ እና ከሆስፒታሉ ማኔጅመንት ጋር ይሰራል፤ ክፍተቶችን በጋራ ለማስተካከል ጥረት ያደርጋል
- ✓ ከተገልጋዩ ማህበረሰብ የሚነሱ ጥያቄዎችን ተፈጻሚነት በቅርብ እየተከታተለ ምላሽ እንዲሰጥበት ያደርጋል
- ✓ ቢያንስ በሩብ አመት አንድ ጊዜ የአጠቃላይ የህዝብ የወይይት መድረክ እንዲዘጋጅ ያስተባብራል፤ የሚነሱ ጉዳዮች ላይ መግባባት እንዲፈጠር ወይም ክፍተቶች በጋራ የሚስተካከሉበትን መንገድ ይቀይሳል

8.5. የሰራተኛ ተወካይ ሃላፊነት እና የስራ ድርሻ

የሰራተኛ ተወካይ እንደመንኛውም የሆስፒታል ቦርድ አባል የተቀመጡ የአባላት መምሪጫ መስፈርቶችን የሚያሟላ፤ የሆስፒታሉን ሰራተኛ ወክሎ ከመደበኛ ስራው ጎን ለጎን ሰራተኛውን የተመለከቱ ጉዳይዎችን የሚያስፈፅም አካል ነው። ውክልናውም በሰራተኛው ተቀባይነት አግኝቶ በሰያሚ ወይም አካል ወሳኔ የተሰጠበት መሆን ይኖርበታል። የሚከተሉትንም ሰራተኛውን የተመለከቱ ዋና ዋና የስራ ሃላፊነቶች መወጣት ይኖርበታል፡

- ሰራተኛውን በተመለከቱ ጉዳይዎች ከሚለከታቸው አካላት ጋር በአቅድ ይሰራል
- የሰራተኛ ተወካይ እንደመሆኑ መጠን በሆስፒታሉ እና በሰራተኛው መካከል መልካም ግንኙነት እንዲፈጠር ምቹ ሁኔታዎችን ይፈጥራል፤ ለሰራተኛው ከተቋሙ ሊደረጉ የሚገባቸውን ተግባራት ያቅዳል፤ መፈፀማቸውን ይከታተላል
- ሰራተኛው ሊወጣ የሚገባውን ሃላፊነት እንዲሁም ማንኛውንም የሚነሱ አስተዳደራዊ ጉዳይዎች እና የቅሬታ ምንጮችን እየለየ የመፍትሄ ሃሳብ ያቀርባል
- አጠቃላይ የሰራተኛ ጉዳይዎችን እና ቅሬታዎችን በወቅቱ ለመፍታት ጥረት ያደርጋል፤ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በጋራ ይሰራል።

- እንደ አስፈላጊነቱ አጠቃላይ የሰራተኛ ስብሰባ እንዲካሄድ እና ሰራተኛው የሚያነሳቸው ጉዳዮችን ለቦርድ ያቀርባል፤ ከቦርዱ ምላሽ እንዲያገኙ ያደርጋል።
- በአመት 2 ጊዜ የሰራተኛ የእርካታ ጥናት እንዲካሄድ በጋራ ይሰራል፤ በወጤቱ ላይም ማሻሻያ ለማድረግ ጥረት ያደርጋል።

8.6. የሰያሚ አካላት ሃላፊነት እና ተግባር

በጤናው ሴክተር በየደረጃው የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርድ ሰያሚ አካል በፌዴራል እና በክልሎች አዋጅ ሊለያይ ቢችልም የጤና የሚኒስቴር መስሪያ ቤት፣ የጤና ቢሮዎችን፣ ከተማ አስተዳደር፣ ዞን፣ ክፍለ ከተሞችን ... ወዘተ ያጠቃልላል።

በሚኒስቴር መስሪያ ቤት ደረጃ፡

- የክልል ጤና ቢሮዎች/ከተማ አስተዳደር ከሆስፒታል ስራ አመራር ቦርድ ጋር ማስፈጸም የሚችልበት የወል ስምምነት/ የጋራ እቅድ መዘጋጀቱን ከትትል እና ድጋፍ ያደርጋል።
- በቀጥታ ከሚሰይማቸው የሆስፒታል ቦርድ ጋር በጋራ ያቅዳል/የወል ስምምነት ይፈራረማል
- የክልል ጤና ቢሮዎች/ከተማ አስተዳደር ጤና ቢሮዎችን ከሆስፒታል ቦርዶች ጋር ያላቸዉን የስራ አፈጻጸም ቢያነስ በዐመት 2 ጊዜ ድጋፍ እና ክትትል እንዲሁም የጋራ ግምገማ እና ምዘና ያደርጋልምዘና
- የሰየማቸውን የሆስፒታል ቦርዶች ቢያነስ በአመት 2 ጊዜ አጠቃላይ ስራዎች አስመልክቶ ድጋፋዊ ክትትል ያደርጋሉ፤ ግብረ መልስ ይሰጣል፤
- ጥቅል የሆስፒታል ቦርድ አፈፃፀም በአመት ቢያነስ ሁለት ጊዜ በክልል ቢሮዎች እና ሆስፒታሎች ጋር በጋራ ይገመግማል፤ የማሻሻያ ሃሳቦችን ያስቀምጣል፤ የማስተካከያ እርምጃዎችን ይወስዳል፤
- በሰየማቸው የሆስፒታል ቦርድ ስብሰባ ከተቀመጠዉ ጊዜ ተራዝሞ ወይም የመደበኛ ስብሰባ በተከታታይ ሁለት ጊዜ ከተቋረጠ ሪፖርት ሲቀርብለት ወቅታዊ የማስተካከያ ዉሳኔ እንዲያገኝ ያደርጋል።
- በቦርዱ አፈፃፀም የሚታዩ ክፍተቶች ካሉ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን የድጋፍ መርሃ ግብር በመወጣት አስፈላጊዉን ድጋፍ ያደርጋል፤ የሚቀመጡ የማስተካከያ አማራጮች እንደተጠበቁ ሆኖ በተከታታይ 2 ጊዜ ዝቅተኛ ዉጤት ያስመዘገበ ስራ አመራር ቦርድ ወይም አባል ካለ የተሰጠዉን ሃላፊነት እንዳልተወጣ ተቆጥሮ ቦርዱ በአዲስ እንዲቋቋም/ከአባልነት እንዲነሳ ያደርጋል።
- ከቦርድ የሚቀርቡ ዉሳኔ የሚፈልጉ እና ሌሎች ጥያቄዎች ላይ ወቅታዊ ዉሳኔ ይሰጣል
- ጥሩ አፈፃፀም ላስመዘገቡ የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርዶች እና ክልሎች የማበረታቻ ፕሮግራም ያወጣል፤ እውቅና ይሰጣል።

በክልል ጤና ቢሮ/ ከተማ አስተዳደር/ዞን/ክፍለ ከተማ ደረጃ፡

- የቦርድ አባላትን እንደ ክልሉ አዋጅ እና መመሪያ ሁኔታ ሊሰይም ይችላል፤ በተዘጋጀዉ ማኑዋል መሰረት ቦርድ መቋቋሙን እና በስራ ላይ መሆኑን ክትትል ያደርጋል
- ከሆስፒታሎች ቦርድ ጋር የወል ስምምነት መፈፀም/የጋራ እቅድ ማቀደቅ ይኖርበታል
- የሆስፒታል ቦርድ የስብሰባ ስርዓት በክልሉ አዋጅ እና በመመሪያዉ መሰረት የማይፈፀም ከሆነ እና የቦርድ ስብሰባ ከተቀመጠዉ ጊዜ ተራዝሞ ወይም በተከታታይ ሁለት የመደበኛ ስብሰባ ጊዜ ከተቋረጠ ሪፖርት ሲቀርብለት ወቅታዊ ዉሳኔ እንዲያገኝ ያደርጋል፤
- በአመት ሁለት ጊዜ የስራ አመራር ቦርዱ ያለበት የስራ አፈፃፀም ላይ ድጋፋዊ ጉብኝት ያደርጋል
- የቦርዱን አፈፃፀም በአመት ቢያነስ ሁለት ጊዜ በጋራ ይገመግማል፤

- በቦርዱ አፈፃፀም የሚታዩ ክፍተቶች ካሉ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን የድጋፍ መርሃ ግብር በመወጣት አስፈላጊውን ድጋፍ ያደርጋል፤ የሚቀመጡ ማስተካከያ አማራጮች እንደተጠበቁ ሆኖ በተከታታይ 2 ጊዜ ዝቅተኛ ወጤት ያስመዘገበ ስራ አመራር ቦርድ ካለ የተሰጠውን ሃላፊነት እንዳልተወጣ ተቆጥሮ ቦርዱ በአዲስ እንዲቋቋም/አባላት እንዲቀየሩ ያደርጋል።
- ከቦርድ የሚቀርቡ ልዩ ልዩ ጥያቄዎች ላይ ወቅታዊ ውሳኔ ይሰጣል
- ጥሩ አፈፃፀም ላስመዘገቡ የሆሰፒታል ስራ አመራር ቦርዶች እውቅና ይሰጣል።

8.7. የሆስፒታል ሥራ አመራር ቦርድ የመደበኛ ተግባራት አፈፃፀም የመከታተያ መንገዶች

የሆስፒታል የስራ አመራር ቦርድ የሚከተሉትን ዋና ዋና ተግባራት በተሰጠው ስልጣን እና ተግባር መሰረት የመከታተያ ስልቶችን በመንደፍ ያከናውናል፤ ግብረ መልስ ይሰጣል። የሆስፒታሉን የስራ አፈፃፀም ለመከታተልና ለመገምገም የሚጠቀምባቸው ስልቶችም የሚከተሉት ናቸው፡-

የአገልግሎት ክፍሎች ላይ የሥራ ላይ ጉብኝት ማካሄድ፡

በሆስፒታሉ ውስጥ ያሉትን ሁለንተናዊ ተግባራትና እንቅስቃሴዎች ግልጽ የሆነ የጊዜ ሰሌዳ በማወጣት በአካል በመገኘት በአባሪ 1 የተመለከተውን የመከታተያ ቅፅ በመጠቀም ቢያንስ በሩብ ዓመት አንድ ጊዜ ከመደበኛ ስብሰባዉ በፊት በቂ ጊዜ ሰጥቶ ድጋፋዊ ጉብኝት ያደርጋል፤ በግኝቱ ላይም ለስራ ክፍሎችም ሆነ ለሆስፒታሉ ግብረ መልስ ይሰጣል፡ የስራ አመራር ቦርዱ

የስራ አመራር ቦርድ መደበኛ ስብሰባ ማካሄድ፡

የክልሉ አዋጅ በሚፈቅደው መነሻ መሰረት በእቅድ በተቀመጠው የሰብሰባ ጊዜ ሰሌዳ መሠረት መመራት አለበት። የተያዘው የስብሰባ የጊዜ ሰሌዳ በታቀደው መሰረት እንዲፈፀም የራሱ መተዳደሪያ ደንብ ያዘጋጃል፤ አባላቱም ተወያይተው እንዲያፀድቁት ያደረጋል። የመደበኛ ስብሰባዉም የማህበረሰብ እና የሰራተኛ ወይይት፤ የስራ ላይ ጉብኝት ከተደረገ በኋላ መካሄድ ይኖርበታል።

በስብሰባ ወቅት ቦርዱ ሊያተኩርባቸው የሚገቡ ቋሚ የመወያያ አጀንዳዎች፡

- ሀ/ የሃብት ማግኛ ስልቶች የእቅድ አፈፃፀም እና የሆስፒታል አገልግሎት ትራንስፎርሜሽን ማኑዋል አተገባበር ያለበትን ደረጃ መገምገም
- ለ/ የተመረጡ የቁልፍ አፈፃፀም መለኪያዎችን (KPI) መገምገም
- ሐ/ በአባሪ 6 በተመለከተው መሰረት የመልካም አስተዳደር ኢንዱስትሪ መመዘኛ ካርድ በመጠቀም የሆስፒታሉን አገልግሎት አሰጣጥ መመዘን እና ግብረ መልስ መስጠት
- መ/ የጤና ክብካቤ የሃብት ማግኛ ሪፎርም ተግባራዊ በማድረግ የውስጥ ገቢ አሰባሰብና አጠቃቀምን ከእቅድ አንፃር መገምገም እና የመፍትሄ ሃሳብ ማስቀመጥ
- ሠ/ የጤና ተቋሙን ሲኒየር ማኔጅመንት ቲም እና ቦርዱ ያደረጉትን የስራ ላይ ምልክታ ውጤት መገምገም፤ የማስተካከያ አቅጣጫ ማስቀመጥ እና መከታተል።

ረ/ የሆስፒታሉን HSTQ/Clinical audit ውጤት ያለበትን ደረጃ እና በተገኘው ውጤት ላይ የተለያዩ የጥራት ማማሻሻያ ፕሮጀክቶች አተገባበር ያለበትን ደረጃ መገምገም

ሰ/ ሌሎች አጀንዳዎች እንዳስፈላጊነቱ ሊቀረፁ ይችላሉ።

የሆስፒታል ጠቅላላ ሠራተኛ ስብሰባ ማካሄድ፡

ግልፅ የሆነ የስብሰባ የጊዜ ሰሌዳ በማውጣት ምቹ እና የስራ ተነሳሽነትን ሊፈጥር የሚችልታቸው እንዲፈጠር የሰራተኛው እና የሆስፒታሉ ግንኙነት የሚጠናከርበትን መንገድ በእቅድ በመያዝ የተከናወኑ ተግባራቶችን፤ የሰራተኛ እርካታ ዳሰሳ ጥናት ውጤቶችን ወዘተ ያቀርባል፤የስወስናል

ሰራተኛው የሚያነሳቸውን ጉዳይዎች፤ የመልካም አስተዳደር ኢንዱስትሪ ውጤት እና የሥራ አመራር ቦርድ የሆስፒታል መከታተያ ቅፅ በመጠቀም ያካሄደውን የሆስፒታል ጉብኝት (Facility walk through) መሰረት በማድረግ በየሰዓት ወር አንድ ጊዜ የሆስፒታል ሠራተኛ ያወያያል። እንደ አስፈላጊነቱ ግብረ መልስ ይሰጣል፤

ቀድመው የተነሱ ጉዳይዎችን ለመፍታት የተደረሰበትን ውጤት ለሰራተኛው ግብረ መልስ ይሰጣል

ከተገልጋዩ ማህበረሰብ፤ከሌሎች ሴክተር መስሪያቤቶችና አጋሮች ጋር ወይይት ማድረግ፡

ከተገልጋዩ ማህበረሰብ፤ከሚመለከታቸው አጋር አካላትና ሴክተር መስሪያቤቶች ጋር ቢያንስ በ 6 ወር ወር አንድ ጊዜ ተገናኝቶ በዋና ዋና የሆስፒታሉ አፈፃፀሞች ላይ ከአቅድ አንፃር የተከናወኑ ተግባራት ላይ ወይይት ያደረጋል። ይህን መድረክ በመጠቀም የሆስፒታሉን ቁልፍ ችግሮችን ለመፍታት (የውሃ፤የመብራት፤የመንገድ፤የግንባታ)፤ የውስጥ ገቢን ለማሳደግ፤እና በአፈፃፀም ክፍተቶች ላይ ከህብረተሰቡ የተሰጡትን አስተያየት በግብአትነት በመውሰድ ለአገልግሎት መሻሻል የተቀናጀ አሰራርን በጋራ ለመፍጠር ይጠቀምበታል፤ ግብረ መልስ ይሰጣል

የልምድ ልወደጥ ማካሄድ፡

በሆስፒታሎች የክላስተር ወይይት ወይም የተሻለ ልምድ ካላቸው ሆስፒታሎች በመገኘት ከሥራ አመራር ቦርዱ ጋር በመገናኛት የልምድ ልውውጥ ያከናውናል። በዚህ ልምድ ልውውጥ የሥራ አመራር ቦርዶች በጋራ የሥራ ክንውናቸውን የሚገመግሙበት፤ የተሻለ የሆስፒታል የሥራ አመራር ቦርድ የአሰራር ልምድ የሚያካፈሉበት፤ተሳታፊዎቹም ልምዱን ወስደው ወደተግባር የሚቀይሩበት ይሆናል።

9. የሆስፒታል ሥራ አመራር ቦርድ የስብሰባ ስርዓት

ለወሳኔ እና ግብረ መልስ አሰጣጥ መጠናከር ከቦርዱ የመደበኛ ስብሰባ በፊት የማህበረሰብ ወይይት፤የሰራተኛ ወይይት፤ የሥራ ላይ ጉብኝቶች ቀድሞም እንዲካሄዱ ያስፈልጋል

የሥራ አመራር ስብሰባ እና ስራ አስኪያጅ በጋራ የቦርዱን የመወያያ አጀንዳዎች ቀርፀው ከስብሰባው 3-7 ቀን በፊት ለአባላት እንዲደርሳቸው ያደርጋሉ።

መደበኛ ስብሰባ ለማካሄድ የስብሰባ ምልዓተ ጉባዔ ሲሟላ (ከአባላት መካከል ግማሽ እና በላይ) የሚሆኑት ሲገኙ ብቻ ነው፤

ሁሉም አባላት በስብሰባ ላይ መገኘትና የነቃ ተሳትፎ ማድረግ አለባቸው፤

ውሳኔ የሚሰጠው በአብላጫ ድምፅ (50% + 1) ሆኖ የአባላት ወሳኔ ሁለት እኩል የተከፈለ የወሳኔ ድምፅ ላይ ከተደረሰ ስብሰባው የሚደግፈው ሃሳብ ተፈፃሚ ይሆናል፤

ሁሉም አባላት በጋራ ላይቀድሞ የስብሰባ የጊዜ ሰሌዳ፤የመግባቢያ ሰነድ፤የጋራ ወሳኔዎች ተግባራዊነት ተገባር መሆን አለባቸው፤

ሁሉም የቦርዱ ስብሰባዎችና ወሳኔዎች በቃለ-ጉባዔ የተደገፉ ይሆናሉ፤ አስፈላጊ ተያያዥ ክፍያዎችም እንዲፈፀሙ ይደረጋል

10. ለቦርድ አባላት የሚከፈል አበል

የሥራ አመራር ቦርድ የአበል ክፍያ በፌደራል እና በክልል አዋጅ እንዲሁም በሆስፒታሎች ደረጃ የሚወሰን ሊሆን ይችላል። ክፍያውም የተጠቀሱ ቅድም ሁኔታዎችን ላሟሉ በእለቱ ለተገኙ ተሳታፊ አባላትብቻ ይሆናል።

ለአበል ክፍያ ተፈፃሚነት መሟላት ያለባቸው ቅድመ ሁኔታዎች፡

የቦርድ አባላት ክፍያ ተፈጻሚ የሚሆነው ቦርዱ በቡድንም ሆነ በተናጠል የሚሰጠውን ተግባር ለተወጣ የቦርድ አባል ይሆናል፤ ለዚህም የቦርድ ሰብሳቢ የመከታተልና የመቆጣጠር ሀላፊነት ይኖርበታል።

ክፍያው የሚፈጸመው በመደበኛ ስብሰባ ለተገኙ አባላት ብቻ ይሆናል።

ስብሰባ ባልተካሄደበት ወቅት እንዲሁም ከመደበኛ የስብሰባ ጊዜ ወጭ ለሚደረግ አስቸኳይ ስብሰባ የአበል ክፍያ አይፈጸምም።

አበሉ እንዲከፈል በአለቱ የተገኙ ተሳታፊዎችን ዝርዝር በጽሑፍ የቦርዱ ሰብሳቢው ለሆስፒታሉ ዋና ስራ አስኪያጅ ማሳወቅ እና የሆስፒታሉ ፋይናንስ እንዲከፍል የሆስፒታሉ ስራ አስኪያጅ ትእዛዝ ይሰጣል። የአበል ክፍያውም ከመንግስት በጀት የሚሸፈን ይሆናል።

11. የሆስፒታል የሥራ አመራር ቦርድ ስነ ምግባር

ከላይ በአባላት የመምረጫ መስፈርት የተቀመጡ ነጥቦች እንደተጠበቁ ሆኖ አባላት በስራ ላይ በሚያሳልፉበት ጊዜ የሚከተሉትን መፈጸም ይኖርባቸዋል።

- ሁሉም አባላት ላወጡት ደንብ በመገዛት የስብሰባ ህግን በማክበር በመደበኛ የቦርዱ ስብሰባ ላይ በሰዓቱ መገኘት አለባቸው
- ስራ አመራር ቦርዱ በሚያሳልፋቸው ወሳኔዎች ሁሉ አባላት የግል ፍላጎትን ወይም ከቦርድ አባላት ጋር ቅርርብ ያላቸው ግልሰቦች ፍላጎትን ማንፀባረቅ የለባቸውም
- አንድ የቦርድ አባል ከእርሱ ጋር ተያያዥነት ባላቸው ወሳኔ በሚፈልጉ አጀንዳዎች ወይም የጥቅም ግጭት እንዳጋጠመው ወይም እንደሚያጋጥመው ከገመተ ራሱን ከወሳኔ ማግለል አለበት
- የቦርድ አባላት በማናኛውም ሁኔታ ጉቦ፤ ኮሚሽን ወይም ህጋዊ ያልሆነ ጥቅም መቀበል የለባቸውም
- ሁሉም አባላት በስራ ምክንያት የሚያወቁቸውን ምስጢሮች መጠበቅ ይኖርባቸዋል፤
- የስራ አመራር ቦርድ አባላት ከሆስፒታሉ ስራ አስኪያጅ ጋር በሚኖራቸው ግንኙነት በሆስፒታሉ ስራ አስኪያጅ ላይ ማናኛውንም አሉታዊ ተፅእኖ መፈጸም ወይም እንዲፈጸም ማድረግ የለባቸውም።

12. የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ እና የሥራ አመራር ቦርድ ሰብሳቢ የሥራ ግንኙነት

- በሁለቱ አካላት መካከል ሊኖር የሚገባው የስራ ግንኙነት ባላቸው የአመራርነት ሚና የሚማማሩበት እና የሚደጋገፉበትን እድል ይፈጥራል፤ ሆስፒታሉም ተገልጋዩ እና ሰራተኛው ለሚያነሳቸው ጉዳዮች እና መፍትሄዎቻቸው ላይ በጋራ ለመስራት እና ወቅታዊ ምላሽ ለመስጠት ያስችላል።
- የሆስፒታሉ የስራ አመራር ቦርድ ሰብሳቢ ከሆስፒታሉ ስራ አስኪያጅ ጋር በጋራ በመሆን አጀንዳ ይቀርጻል፤ የስብሰባ ጥሪ አስቀድሞ ያሳውቃሉ።
- በሆስፒታሉ የሚጠበቁ አገልግሎቶች እና በአገልግሎት አሰጣጡ ላይ የሚነሱ ጉዳዮች ላይ ወቅታዊ መረጃ መለዋወጥ፤ ወቅታዊ ወሳኔ እንዲሰጥ ከተለያዩ አካላት ጋር በጋራ መስራት ይጠበቅባቸዋል።
- በአጠቃላይ የሆስፒታሉን ራዕይ እና ተልዕኮ ለማሳካት ምቹ የሆነ የስራ ቦታ መፍጠር የሰራተኛውን እና የሆስፒታሉን ግንኙነት በማጠናከር ህብረተሰቡ የሚፈልገው የአገልግሎት ጥራት እንዲረጋገጥ ተልቅ ሃላፊነት አለባቸው።

13. የስራ አፈጻጸም ምዘና

በየደረጃው ያለው አካል የተቋሙን ግብ ለማሳካት ከተቀመጠው እቅድ አንጻር ተጠያቂነትን ሊያሰፍን የሚችል የአፈጻጸም ምዘና ስረዓት መዘርጋት ይኖርበታል። የሆስፒታሉ ስራ አመራር ቦርድም ከሆስፒታሉ በረጅም እና አጭር ጊዜ ሊደርስበት ካቀደው ግብ በመነሳት በቀጣይነት ቢያንስ በስድስት ወር አንድ ጊዜ ቦርዱ ራሱን እና የሆስፒታሉን ስራ አስኪያጅ አየመዘነ እና የማሻሻያ መርሃ ግብር እያስቀመጠ መሄድ አለበት።

13.1. የቦረድ አባላት ምዘና (በጥቅል እና በተናጠል)

ስራ አመራር ቦርዱ በየጊዜው ስራውን በሚገባ እያከናወነ ስለመሆኑ ራሱን እንደ አካል (አባሪ 2) እና አባላትን በተናጠል (አባሪ 3) በተመለከተው መሰረት በየስድስት ወሩ ከተመዘገበው የእቅድ አፈጻጸም ውጤት አንጻር መገምገም ይኖርበታል። ዝቅተኛ ውጤት የስመዘገቡ አባላት ካሉ ድጋፍ ያደርጋል፤ ይሁን እንጂ በተከታታይ 2 ጊዜ ዝቅተኛ ውጤት ያስመዘገቡ አባላትም ሆነ የሆስፒታል ቦርድ ካለ በአዲስ እንዲቋቋም/አባላት እንዲተኩ ያስወስናል። አጠቃላይ የስራ አመራር ቦርዱ የአፈጻጸም ውጤትም በማህበረሰብ እና በሰራተኛ የወይይት መድረክ ላይ እንዲተኝ ማድረግ አለበት።

13.2. የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ምዘና

የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ/ስራ አስፈጻሚ ቦርዱ በሚያስቀምጠው አቅጣጫ መሰረት ሆስፒታሉን በበላይ በመምራት እና በማስተባበር ከተቀመጠለት እቅድ አንጻር በአባሪ 4 እና 5 በተመለከተው መሰረት የሚሰጠውን አቅጣጫ እና ወሳኔ በማስፈጸም እንዲሁም ከቦርድ ሰብሳቢው ጋር በተዋዋለው የግል እቅድ እና በሆስፒታሉ ስራ አስፈጻሚነቱ ከተመዘገበው ውጤት ጋር በማቀናጀት አፈጻጸሙ በ 6 ወር አንድ ጊዜ መገምገም ይኖርበታል። የስራ አስኪያጁን የስራ አፈጻጸም ለመመዘን እና በተገኙ ክፍተቶች ላይ የማሻሻያ ሃሳቦችን በማስቀመጥ የቅርብ ድጋፍ ለማድረግ የቦርዱ ሰብሳቢ ቀዳሚ ሚና ይኖረዋል። በተከታታይ 2 ጊዜ ዝቅተኛ ውጤት ካስመዘገበ ወሳኔ እንዲሰጥበት ቦርዱ ለሰየመው አካል ሪፖርት ይልካል፤ ያስወስናል። ውጤቱም በሰራተኛው እና በማህበረሰብ ወይይት እንዲቀርብ እና እንዲተኝ መደረግ አለበት።

13.3. የስራ አመራር ቦረድ ሰያሚ አካላት ምዘና

በአባሪ 7 በተቀመጠው መሰረት በየደረጃው ያሉ ሰያሚ አካላት የሉበትን የአፈጻጸም ደረጃ በራሳቸው ወይም ወጫዊ አካላት ከትትል እና ምዘና የሚያደርጉበት ነው። የምዘና ስርዓቱም ቢያንስ በ 6 ወር አንድ ጊዜ ከጤና ሚኒስቴር ጀምሮ ሰያሚ አካላት በጋራ በሚያደረጉት ጥቅል የአፈጻጸም ግምገማ ወቅት ውጤቱ እንዲታይ የሚደረግ ይሆናል።

14. የሰያሚ አካላት የስራ አመራር ቦርድ የድጋፍ እና ከትትል ስርዓት

14.1. ጤና ሚኒስቴር

የጤና ሚኒስቴር በቀጥታ የሚሰይማቸውን የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርዶችን እና በጤና ቢሮዎች ስር በሚገኙ ሆስፒታሎች የስራ አመራር ቦርድ ከእቅድ ዝግጅት ጀምሮ በመደገፍ እና በመከታተል ያለበትን የስራ አፈጻጸም ደረጃ የሚሰጥበት እና በቀጣይነት ለውጥ ያስመዘገቡ ሆስፒታሎች እና የጤና ቢሮዎችን እውቅና እንዲያገኙ የሚደረግበትን አሰራር ስርዓት ይዘረጋል።

- ጤና ሚኒስቴር በቀጥታ ከሚሰይማቸው የሆስፒታል ቦርዶች ጋር በጋራ ያቅዳል/የውል ስምምነት ይፈራረማል፤ የቦርድ የስራ አፈጻጸም ግምገማ ያካሂዳል፤ እንደ አስፈላጊነቱ ለሚመለከታቸው/ተጠሪ ለሆነው አካል ሪፖርት ሊቀርብ ይችላል።

- የክልል የጤና ቢሮዎች የሚሰይሙት የሆስፒታል ቦርድ ያለበትን የአፈፃፀም ደረጃ ጤና ሚኒስቴር በሚመራው በቢሮ ሃላፊዎች ወርሃዊ ስብሰባ እና በሚያወጣው ፕሮግራም መሰረት ከትትል ማድረግ ይኖርበታል።
- የክልሎች አዋጅ እና መመሪያ እንደ ሁኔታው የሚለያይ ቢሆንም በተዘጋጀው የአገልግሎት ማሻሻያ ማኑዋል መሰረት በክልሎች በሚገኙ ሆስፒታሎች ቦርድ መደራጀቱን ፤ የጋራ እቅድ መዘጋጀቱን/የወል ስምምነት ሰነድ በጋራ መፈራረማቸውን እና የአፈፃፀም ግምገማ መደረጉን ከትትል ያድረጋል።
- አጠቃላይ የሆስፒታሎች ቦርድ በተቀመጠላቸው የአፈፃፀም መመሪያ መሰረት የሉበትን ደረጃ ከክልል ጤና ቢሮ ሃላፊዎች ጋር ቢያንስ በአመት 2 ጊዜ የአፈፃፀም ግምገማ ያደርጋል፤ ከሰየማቸው ቦርዶች ጋር ተመሳሳይ ትባራትን ያከናውናል።
- ሚኒስቴር መሰሪያ ቤቱ በሚሰይመው ቦርድ አፈፃፀም ላይ የሚታዩ ክፍተቶች ካሉ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን የድጋፍ መርሃ ግብር በማወጣት ድጋፍ ያደርጋል፤ የሚቀመጡ የማስተካከያ አማራጮች እንደተጠበቁ ሆኖ በተከታታይ 2 ጊዜ ዝቅተኛ ውጤት ያስመዘገበ ስራ አመራር ቦርድ/አባል ካለ የተሰጠውን ሃላፊነት እንዳልተወጣ ተቆጥሮ ቦርዱ በአዲስ እንዲቋቋም/አባላት እንዲተኩ ያደርጋል፤ በሌሎች ሰያሚ አካላትም እየተከናወኑ ያሉ የድጋፍ እና የወሳኔ አሰጣጥ ሂደቶችን ከትትል ደርጋል ።
- የተሻለ አፈፃፀም ያስመዘገቡ የክልል የጤና ቢሮዎች እና የሰየማቸውን የሆስፒታል ቦርዶች እወቅና ይሰጣል።

14.2. የክልል ጤና ቢሮዎች/ከተማ አስተዳደር /የዞን/ክፍለ ከተማ ሰያሚ አካላት

- በክልሉ አዋጅ እና በተዘጋጀው መመሪያ መሰረት የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርዶችን ሊሰይም ይችላል፤ ከሆስፒታል ስራ አመራር ቦርድ ጋር የወል ስምምነት/የጋራ እቅድ ይፈራረማል።
- አጠቃላይ የሆስፒታሎች ስራ አመራር ቦርድ በተቀመጠላቸው የአፈፃፀም መለኪያ መሰረት ያሉበትን ደረጃ ቢያንስ በአመት 2 ጊዜ የአፈፃፀም ግምገማ ያደርጋል።
- በቦርዱ አፈፃፀም የሚታዩ ክፍተቶች ካሉ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን የድጋፍ መርሃ ግብር በመወጣት አስፈላጊውን ድጋፍ ያደርጋል፤ የሚቀመጡ የማስተካከያ አማራጮች እንደተጠበቁ ሆኖ በተከታታይ 2 ጊዜ ዝቅተኛ ውጤት ያስመዘገበ ስራ አመራር ቦርድ/አባል ካለ የተሰጠውን ሃላፊነት እንዳልተወጣ ተቆጥሮ ቦርዱ በአዲስ እንዲቋቋም/አባላት እንዲቀየሩ ያደርጋል።
- የተሻለ አፈፃፀም ያስመዘገቡ የሆስፒታል ቦርድ እና አባላትን እወቅና ይሰጣል።

15. ማጣቀሻዎች /References

- የሆስፒታል አፈፃፀም ከትትል እና ማሻሻያ ማኑዋል (HPMI) 2010 ዓ/ም (2017/18 G.C)
- የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር የጤና ዘርፍ ትራንስፎርሜሽን ዕቅድ (ጤ.ዘ.ት.ዕ) 2008 – 2012 ዓ/ም
- የኢትዮጵያ ሆስፒታሎች አገልግሎት ትራንስፎርሜሽን ማኑዋል 2007 ዓ/ም
- በጤና ጥበቃ ሚኒስቴር የጤና ክብካቤ የሃብት ማግኛ ሪፎርም ማስፈፀሚያ ማኑዋል 2005 ዓ/ም
- የፌዴራል እና ዩኒቨርሲቲ ሆስፒታሎች አገልግሎት ማሻሻያ አዋጅ ቁጥር 167/2001ዓ/ም

- የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ የጤና ክብካቤ ገንዘብ ማግኛ ስልት 19 91 ዓ/ም

16. አባሪ፡

ይህን ማኑዋል በማስፈጸም በየደረጃው ያሉ የሆስፒታል ስራ አመራር ቦርድ ሰያሚ አካላት፤ የሆስፒታል የስራ አመራር ቦርድ እና የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ በአፈፃፀም ያሉበትን ደረጃ ለመመዘን ውስጣዊም ሆነ ውጫዊ አካላት ሊጠቀሙ የሚችሉበት የመመዘኛ ችክሊሶቶች በአባሪነት እንዲያያዙ ተደረጓል። በሁሉም ዘርፍ የምዘና ሂደቱ በሚከናወንበት ወቅት የተገኙ ክፍተቶችን ለማሻሻል የሚቀጥለውን መደበኛ ስብሰባ እና የአፈፃፀም ግምገማ ጊዜ ታሳቢ ያደረገ የድርጊት መርሃ ግብር መቀመጥ ይኖርበታል፤ በተቀመጠው የጊዜ ሰሌዳ መከናወን የነበረባቸው ተግባራትም ያሉበት ደረጃ በመደበኛ ስብሰባ ወቅት የሚታይ ይሆናል።

አባሪ 1: የሆስፒታል የሥራ አመራር ቦርድ ስራ አፈፃፀም መከታተያ ቸክ ሊስት

ይህ የመከታተያ ቸክ ሊስት በስራ አመራር ቦርዱ የሆስፒታሉን ስራ አስኪያጅ ጨምሮ የጋራ እና የተናጠል የስራ ድርሻ እና ሃላፊነቶችን በማስፈፀም የተቀመጡ ነጥቦች ላይ መነሻ ያደረገ ነው።

ተ. ቁ.	የመለኪያ ነጥቦች	ማረጋገጫ ነጥቦች	የማረጋገጫ መንገድ	አለ	የ ለ ም	ምርመራ
1	የሥራ አመራር ቦርድ አደረጃጀት እና ምደባ	<ul style="list-style-type: none"> የቦርድ አባላት የምደባ ደብዳቤ ከሚመለከተው ባለስልጣን/ሰያሚ አካል የተሰጠ አለ? 	<ul style="list-style-type: none"> የምደባ ደብዳቤ ማየት 			
		<ul style="list-style-type: none"> የሥራ አመራር ቦርድ አባላት አመራረጥ በፌድራል ወይም በክልል የወጣውን አዋጅ/መመሪያ የማስፈፀሚያ ማኑዋል መሠረት ባደረገ መልኩ ነው? 	የመረጣ ሂደቱ ከተቀመጠው አዋጅ/መመሪያ/ማኑዋል ጋር የተጣጣመ መሆኑን ማየት			
		<ul style="list-style-type: none"> የተመረጡ የሥራ አመራር ቦርድ አባላት ዝቀተኛውን የመመዘኛ መስፍረት አሟልተዋል? 	መስፈሪቱን ማሟላታቸውን ወይት ተደርጎ በስራተኛው/በማህበረሰቡ መረጣ የተካሄደ መሆኑን ማረጋገጥ			
		<ul style="list-style-type: none"> በቦርዱ የተዘጋጀ የውስጥ አሰራር መግባቢያ ሰነድ አለ 	የተዘጋጀ የአሰራር መግባቢያ ሰነድ ማየት እና ተግባራዊነቱን ከይዘቱ ጋር ማመሳከር			
		<ul style="list-style-type: none"> በቦርዱ የተዘጋጀ የረጅም ጊዜ እቅድ አለ በሥራ አመራር ቦርድ አባላት የተዘጋጀ አመታዊ የሥራ እቅድ አለ? 	የተዘጋጀውን የረጅም ጊዜ እና አመታዊ እቅድ ማየት እቅዱ በተቀመጠው መሰረት መፈፀሙን ከውስጥ ይዘቱ ጋር የተሰሩ ስራዎችን ማመሳከር			

2	<p>የሥራ አመራር ቦርዱ የሥራ እንቅስቃሴ በተመለከተ</p>	<ul style="list-style-type: none"> የሥራ አመራር ቦርዱ የሆስፒታል ራዕይ፣ ተልኮና እሴቶችን ሰራተኞች ግንዛቤዉ እንዲኖራቸዉ አድርጓል? 	<p>ግንዛቤ የተሰጠበት መረጃ ማየት፤ የቦርድ አባላትን በጥያቄ ማረጋገጥ</p>			
		<ul style="list-style-type: none"> ቦርዱ የጊዜ ሰሌዳዉን በጠበቀ መልኩ ስብሰባ አድርጓል 	<p>በባጀት ዐመቱ የተዘጋጀ መግባቢያ ሰነድ እና ተግባራዊነቱን፤ ቃለ-ጉባኤ ማየትና ማረጋገጥ</p>			
		<ul style="list-style-type: none"> አባላት በምልዓተ - ጉባኤዉ መሰረት በስብሰባዉ ላይ ይገኛሉ 	<p>ቃለ-ጉባኤዉን በማየት ማረጋገጥ</p>			
		<ul style="list-style-type: none"> የመወያያ አጀንዳዎች ቀድመዉ ተዘጋጅተዉ ለቦርድ አባላት እንዲደርሱ ተደርጓል? 	<p>ሂደቱን መመልከት፤ አባላትን መጠየቅ</p>			
		<ul style="list-style-type: none"> የሥራ አመራር ቦርዱ አመታዊ የሥራና የባጀት አቅዱን የማጽደቅ ተግባር በወቅቱ አከናወኗል? 	<p>ቦርድ፣ ሰራተኛዉ እና ማህበረሰቡ የተሳተፉበት የጸደቀዉን የሥራና ባጀት እቅድ ማየት</p>			
		<ul style="list-style-type: none"> የሥራ አመራር ቦርዱ የሩብ ዓመት የሥራና የባጀት እቅድ አፈጻጸም በወቅቱ ይገመግማል? 	<p>የገመገመበትን ሪፖርትና የሰጣቸዉን አስተያየቶች እንዲሁም ተግባራዊነቱን ማየት</p>			
		<ul style="list-style-type: none"> የሥራ አመራር ቦርዱ የስብሰባ የጊዜ ሰሌዳዉን በግልጽ በሆስፒታሉ ማስታወቂያ ሰሌዳ ላይ በመለጠፍ ሌሎች እንዲያወቁት ያደርጋል? 	<p>ቀሪ የሥብሰባ ፕሮግራሙንና ቃለ ጉባኤዉን አይቶ ማረጋገጥ</p> <p>የጊዜ ሰሌዳዉ ላይ በሁሉም አባላት መስማማት ላ መደረሱን ማረጋገጥ</p> <p>በተጻፈዉ መሰረት ተግባራዊነቱን ማረጋገጥ</p>			

		<ul style="list-style-type: none"> የሥራ አመራር ቦርዱ እና በተለያዩ ምክንያት በሚጓደሉ አባላት ምትክ ለሚመደቡ አባላት ሥልጠና የመስጠት እቅድ አለው? 	የተዘጋጀውን የሥልጠና እቅድ ማየት በእቅዱ መሰረት ተግባራዊነቱን (ስልጠናው በተገቢው መከናወኑን) ማረጋገጥ			
3	የሥራ አመራር ቦርዱ ተጠያቂነት ከማስፈን አንጻር	ከሚመለከታቸው አጋር አካላት እና ማህበረሰብ ጋር በመሆን ተገቢ ወይይት በማድረግ የሚነሱ ጉዳዮችን ለመፍታትና ለማሻሻል የድርጊት መርሃ ግብር ያዘጋጃል?	የተዘጋጀውን የድርጊት መርሃግብር በማየት ማረጋገጥ የድርጊት መርሃ ግብሩ ተግባራዊነቱን ማረጋገጥ			
		የሥራ አመራር ቦርዱ ከተገልጋዩና ከሰራተኛው የሚነሱ ቅሬታዎችን በመፍታት የተሰጠ ግብረ መልስ አለ?	ቀሪ የተሰጡ ግብረ መልሶችን በማየት ማረጋገጥ የተነሱ ጉዳይዎች መፈታታቸውን ማረጋገጥ			
		የሥራ አመራር ቦርዱ የአከናወናቸውን ተግባራት በወቅቱ ለሚመለከተው አካል የጤና መረጃ አስተዳደር ስርዓት የጊዜ ሰሌዳ መሰረት ሪፖርት ያቀርባል	ቀሪ ወቅታዊ ሪፖርት መመልከት ሪፖርቶች ቅድሚያ በየደረጃው ባሉ አካላት ተገምግመው የቀረቡለት መሆኑን እና ቦርዱ በጥልቀት ገምግሞ የላከ መሆኑን ማረጋገጥ			
		የሥራ አመራር ቦርዱ የስነ-ምግባር መተዳደሪያ ደንብ አለው?	የተዘጋጀውን የሥነ-ምግባር እና መተዳደሪያ ደንቡን ማየት አባላት በደንቡ ላይ መስማማታቸውን ማረጋገጥ ያጋጠሙ የስነ-ምግባር ጉድልቶች ካሉ የተወሰደውን ማስተካከያ ካለ ማረጋገጥ			

		የሥራ አመራር ቦርዱ የወስጥና የወጭ የሂሳብ ኦዲት ሪፖርት ይደርስዋል?	የተደረገለትን ሂሳብ ኦዲት ሪፖርት ማየት የወጭ ኦዲት በውቅቱ እንዲደረግ ያደረገው ጥረት ካለ ማየት በወጭም ሆነ በወስጥ በተገኙ የኦዲት ክፍተቶች ላይ የተወሰደ ማስተካከያ መደረጉን ማረጋገጥ			
4	የሥራ አመራር ቦርዱ የሆስፒታሉን ክፍተኛ አመራር እና የሆስፒታሉን ስራ አስኪያጅ ሌሎችን ኮሚቴዎችን ማደራጀት	የሥራ አመራር ቦርዱ የሆስፒታሉን ስራ አስኪያጅ የሚመለከተውን የስራ ዝርዝርን በእቅድ ላይ እንዲፈራረም ያደርጋል;	የተፈራረሙበት ወል/ሰነድ ማየት በወሉ መሰረት የእቅዱ ተግባራዊነትን ማረጋገጥ			
		የሥራ አመራር ቦርዱ የሆስፒታሉን ስራ አስኪያጅ አፈጻጸምን በየ 6 ወር ባፈራረመው መሰረት ይገመግማል ወይ	የግምገማ ወጤት፤ ቃለ ጉባኤ፤ ሪፖርት ማየት የምዘና ስርዓቱ የሁሉም አካል ወሳኔ ያረፈበት እና የማስተካከያ አስተያየቶች ተግባራዊነት ማረጋገጥ			
		ቦርዱ ማኔጅመንት ኮሚቴ አባላትን የአባልነት የክፍሎችን ወክልና ተዋፅዖ አፅድቋል;	አስፈላጊ የስራ ክፍሎች መካተታቸውን ማረጋገጥ፤ የሆስፒታል የማኔጅመንት አባላት የሚወከሉበትን የስራ ክፍል ያፀደቀበት ማስረጃ ላይ ምልክታ ማድረግ(ደብዳቤ፤ ቃለ ጉባኤ፤.....)			
	የሥራ አመራር ቦርዱ የሆስፒታሉን ማኔጅመንት ኮሚቴ አፈጻጸምን ይከታተላል(የምዘና ሂደቱን ትክክልኛነት ያረጋግጣል);;	የስብሰባ ቃለ-ጉባኤ ማረጋገጥ (በእቅድ በተቀመጠው መሰረት ወጥነቱን ማየት)				

			<p>በበላ አካላት በግብረ መልስ የተነሱ ማስተካከያዎች ተግባራዊነት ማረጋገጥ</p>			
5	<p>አጠቃላይ የሆስፒታሉ የአገልግሎት አሰጣጥ ማሻሻያ ትግበራ እና ቀጣይነት ያለው ግምገማና ክትትልን በተመለከተ</p>	<p>የሥራ አመራር ቦርዱ በአገር አቀፍ ደረጃ በተቀመጡ የአገልግሎት ማሻሻያ መለኪያዎችን መተግበራቸውን በቅርበት እና ቀጣይነት ባለው መልኩ ወቅቱን ጠብቆ ይገመግማል፤ ይደግፋል፤ ወሳኔ ይሰታል።</p>	<p>በቦርድ ስብሰባ ቋሚ አጀንዳ መሆናቸውን ከስብሰባ ቃለ-ጉባኤ ማረጋገጥ፡</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ የሃብት ማግኛ ሪፎርም እቅድ ትግበራ እና የሆስፒታል አገልግሎት ትራንስፎርሜሽን መመሪያ ትግበራ (EHSTG met %) ➤ የቁልፍ አፈፃፀም መለኪያዎች እና አመለካቾች (KPIs and HMIS) ➤ የትራት ትራንስፎርሜሽን አፈፃፀም (HSTQ) ➤ የቀዶ ህክምና አገልግሎት አፈፃፀም ደረጃ (SaLTS) ➤ ፅዱ፤ ምቹ እና ደህንነቱ የተጠበቀ ሆስፒታል መፍጠር (CASH) ➤ ከህምም ነፃ ሆነ የሆስፒታል መፍጠር (Pain Free Hospital Initiative) ➤ የገቢ አሰባሰብና አጠቃቀም (HCF) 			

			<ul style="list-style-type: none"> ➤ የሆስፒታል የክላሲካል እንቅስቃሴ (EHAQ) ➤ የጤና ተቋሙን የሥራ ላይ ጉብኝት ውጤት ማየት ➤ የመልካም አስተዳደር ጉዳይዎች የለበት ደረጃ (GGI) ➤ ሌሎች አጀንዳዎች 			
--	--	--	--	--	--	--

አባሪ - 2 : የሆስፒታል ቦርድ የጥቅል መመዘኛ ነጥቦች

ከታች የተቀመጡ የመመዘኛ መሰረቶች እንደ ሁኔታው በክልሎች እና በፌዴራል ደረጃ በየዐመቱ በሚቀመጡ ግቦች ሊለያዩ ይችላሉ፤ የስራ አመራር ቦርዱ የስራ አፈጻጸም ምዘና በ 6 ወር እንድንገዛ የሚካሄድ ከሆነ እና በየሩብ ዓመቱ የተሰበሰቡን መረጃዎች የሚጠይቁ መለኪያዎች ካሉ የሁለቱ ሩብ ዐመት አማካይ ውጤት ተወስዶ የሚሰላ ይሆናል፡፡

ተ.ቁ	የመመዘኛ ነጥብ	1	2	3	አስተያየት
1	ጥቅል የሆስፒታሉ አፈጻጸም ከአቅድ አንፃር ሲታይ	ከ 80 % በታች	ከአቅድ ከ 80 - 90 %	የአቅድ ከ 90 - 100 %	
2	በሆስፒታሉ ካሉት(ሆ/ሉ ትርጉም ሰጥቶ ካስቀመጣቸዉ) የህ/መሳሪያዎች መካከል በ 6 ወሩ አገልግሎት የማይሰጡ የህ/መሳሪያዎች በ %(KPI)	>5 %	<5%	0%	
3	የሆስፒታሉ ፅዱካት፣ምቹካት እና ደህንነቱን የማረጋገጥ መለኪያ በ %(KPI)	ቀይ	ቢጫ	አረንጓዴ	በስሌቱ መሰረት በ% ይቀመጣል
4	ከተወለዱ በ 24 ሰዓት ውስጥ የጨቅላ ህፃናት ሞት ምጣኔ በ % (HMIS)	>1%	< 1%	0%	
5	በወሊድ ምክንያት የሞቱ እናቶች ምጣኔ በ % (HMIS)	>1%	< 1%	0%	
6	የሆስፒታሎች አገልግሎት ትራንስፎርሜሽን መመሪያ ትግበራ በ %	<85%	85-94.9%	>95%	
7	በባለፈዉ 6 ወር የተካሄዱ የሆስፒታል ምልከታ በቁጥር (በማስረጃ የተረጋገጠ ቃለ ጉባኤ እና ግብረ መልስ)	ተካሄዷል(ያልተካሄደ ከሆነ 0 ነጥብ ያገኛል)	ተካሄዷል፤የታዩ ክፍተቶች	ተካሄዷል፤ የታዩ ክፍተቶች ሙሉ	

			በከፊል ተፈተዋል	በሙሉ ተፈተዋል	
8	በባለፈው 6 ወር የተካሄዱ የማህበረሰብ ወይይት በቁጥር (በማሰረጃ የተረጋገጠ ቃለ ጉባኤ)	ተካሄዷል(ያልተካሄደ ከሆነ 0 ነጥብ ያገኛል)	ተካሄዷል፤ የተነሱ ጥያቄዎች በከፊል ተፈተዋል	ተካሄዷል፤ የተነሱ ጥያቄዎች ሙሉ በሙሉ ተፈተዋል	
9	የሰራተኛ እርካታ በ % (በማሰረጃ የተደገፈ የድርጊት መርሃ ግብር እና የተወሰዱ ማሻሻያዎች)	ተካሄዷል(ያልተካሄደ ከሆነ 0 ነጥብ ያገኛል)	ተካሄዷል፤ የተነሱ ጥያቄዎች በከፊል ተፈተዋል	ተካሄዷል፤ የተነሱ ጥያቄዎች ሙሉ በሙሉ ተፈተዋል	
10	የተገልጋይ እርካታ በ % (በማሰረጃ የታዩ የድርጊት መርሃ ግብር እና የተወሰዱ ማሻሻያዎች)	ጥናት ተካሂዷል፤ የመሻሻያ እቅድ የለም	ጥናት ተካሂዷል፤ የመሻሻያ እቅድ አለ፤ በከፊል ተተግብሯል	ጥናት ተካሂዷል፤ የመሻሻያ እቅድ አለ፤ በሙሉ ተተግብሯል	
	ጠቅላላ ዉጤት(ከ 30 የተገኘዉ ዉጤት ከ 100% ተቀይሮ ይቀመጣል) : ከ 10 በታች ዝቅተኛ ፤ ከ 10 እስከ 15 አጥጋቢ፤ 16 እስከ 20 - መካከለኛ፤ ከ 21 እስከ 25 ከፍተኛ፤ ከ 26 - 30 - በጣም ከፍተኛ	10	20	30	

አባሪ- 3 የሆስፒታል የሥራ አመራር ቦርድ አባላት የግል የመመዘኛ ቅጽ

ተቁ	የመመዘኛ ነገሶች	1	2	3	4	5	አስተያየት
1	የቦርድ አባል የሆስፒታል ራዕይ፣ተልዕኮ በሚገባ ይገነዘባል፤ለሌሎች ያስረዳል ሌሎች የማሻሻያ ፕሮግራሞችን/ሪፎርሞችን አንብቦ በመምጣት አዳዲስ ሃሳቦችን ያቀርባል						
2	እንደ ሥራ አመራር ቦርድ በአባልነት የሚጠበቅበትን የሥራ ድርሻ ተገንዝቧል፤ተግባራዊ ያደርጋል፤የተሰጡ ጠቤት ስራዎችን በወቅቱ ፈፅሞ ያቀርባል						
3	የሥራ አመራር ቦርዱ የሰብሰባ ጊዜ ከመደረሱ በፊት አጀንዳዎችን አንብቦ እና በቂ ዝግጅት አደርጎ ይቀርባል፤አዳዲስ ሃሳቦችን ያፈልቃል						
4	ከሌሎች ከሆስፒታሉ የሥራ አመራር ቦርድ አባላት ጋር መልካም ግንኙነት አለው፤ ከሳኦት አጠቃቀም ጀምሮ የመተዳደሪያ ደንቦችን እና የስነምግባር ደንቦችን በሚገባ ይፈፅማል						
5	ስለ ሆስፒታሉ አገልግሎቶችም ሆነ ፕሮግራሞች በቂ ግንዛቤ ለሰራተኛው እና ለተገልጋዩ ማ/ብ ያስጨብጣል(በማስረጃ የቀረበ)						
6	የሆስፒታል የፋይናንስ አሰራር፤ ሌሎች መመሪያዎችን በአግባቡ ተገንዝቧል፤የአሰራር ግድፈት እንዳይፈጠር ሃሳብ ያቀርባል፤ይደግፋል						
7	የሥራ አመራር ቦርዱ ለሰብሰባ በተያዘው የጊዜ ሰሌዳ መሠረት ባለማቆራረጥ ተሳትፎ ያደርጋል						
8	እንደ ሥራ አመራር ቦርድ በአባልነቱ የሆስፒታሉን መልካም ገጽታ ለመገንባት ለህበረተሰቡ ከሌሎች አጋር አካላት ጋር ግንዛቤ እንዲኖረው የማድረግ ተግባር ያከናውናል (በተግባር በምሳሌ የሚገለፅ)						

9	ሆስፒታሉ፤ ሰራተኛው እና ተገልጋዩ ማ/ብ መልካም ግንኙነት እንዲኖራቸው በግሉ ያከናወነው ተግባር						
10	በአባልነቱ በሥራ አመራር ቦርድ ቀርበው ወይይት የተደረገባቸውን ጉዳዮች ምስጥራዊነት ይጠብቃል						
11	በቦርድ አባላት መካከል አለመግባብት ሲኖር ችግሩን ለመፍታት ጥረት ያደርጋል፤ በተለያ አጋጣሚዎች በሆስፒታሉ በመገኘት በግሉ በሆስፒታሉ አጠቃላይ በሉ ሁኔታዎች ላይ ምልክታ አድርጎ ግብረ መልስ ይሰታል(በማስረጃ የቀረበ)						
12	የሥራ አመራር ቦርዱን ኃላፊነትና ተግባር፤ የራሱን ሃላፊነት እና ተግባር በሚገባ ጠንቅቆ ያወቃል ፤ እንዲሁም የተሰጠውን ስራ በተገቢው በወቅቱ ይፈጽማል						
	<p>ጠቅላላ ወጤቱ 5 ደረጃዎች ያሉት ሲሆን ፡</p> <p>ከ 60 የተገኘው ወጤት ወደ 100% ተቀይሮ ይቀመጥላታል፡</p> <p>ዝቅተኛ (ከ 12 በታች)፤ አጥጋቢ (ከ 12 -23)፤ መካከለኛ (ከ 24 -35)፤ ከፍተኛ (ከ 36 እስከ 47) በጣም ከፍተኛ (ከ 48 -60) ተደርጎ እንዲያገለግል ይደረጋል</p>	12	24	36	48	60	

አባራ-4 የሆስፒታል ሥራ አስኪያጅ መመዘኛ ቅጽ (ክፍል-1 ከ 75 %)

የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ምዘና እንደየክልሉ አዋጅ እና መመሪያ የሚለያይ እና የምዘና ስርዓቱ ሌላ ይዘት የሚኖረው ከሆነ በዚህ ማስፈጸሚያ ማኑዋል የተካተቱ ነጥቦች በእቅዱ መካተታቸውን ቦርዱ ማረጋገጥ አለበት፤ የነጥብ አሰጣጡም በተመሳሳይ ክፍል ወይም ከሆስፒታሉ የስራተኛ የስራ አፈፃፀም ስርዓት ጋር መጣጣም ይኖርበታል። የወጤት አሰጣጥ ስሌት ሂደቱም ከላይ በስራ አመራር ቦርዱ የምዘና ነጥቦች ስር የተቀመጡ ሃሳቦች ተግባራዊ ይሆናሉ። ስራ አስኪያጁም ከዚህ በታች በተቀመጡት መለኪያዎች ከ 10 – 55 የሚጠበቁት ነጥቦች እናዳሉ ሆኖ ከ 55 የተገኘው ነጥብ ከ 100% ከተሰላለት በኋላ ከ 100% ያገኘው ወጤት እንደገና ለክፍል 1 መመዘኛ ከ 75% ተሰልቶ እንዲያዝለት ይደረጋል። በተመሳሳይ ስሌት ከታች በክፍል 2 ለተቀመጡ መመዘኛዎች ከተቀመጡለት ነጥቦች ከ 25 ያገኘውን ወጤት ከ100% ከተቀየረለት በኋላ የተገኘው ነጥብ እንደገና ወደ 25% ተቀይሮ በሁለቱ ቅጾች(ክፍል 1 እና ክፍል 2) ያገኘው ነጥብ ድምር እንዲቀመጥለት ይደረጋል ። በክፍል 1 መመዘኛ ለተቀመጡ የመለኪያ ነጥቦች ከ 1 -5 ደረጃ ከመሰጠቱ በፊት የማረጋገጫ ነጥቦችን በማስረጃ አስደግፎ እያንዳንዳቸውን ከ 1 -5 ደረጃ በመስጠት የድምሩ አማካይ ወጤት የመለኪያ ነጥቡ ደረጃ ተደርጎ የወሰዳል።

ተ.ቁ	የመለኪያ ነጥቦች (ስታንዳርዶች)	ማረጋገጫ ነጥቦች (መስፈርቶች)	ለመለኪያ ነጥቡ የተሰጠ ደረጃ					አስተያየት
			1	2	3	4	5	
1.	ከስራ አመራር ቦርድ ጋር ያለው ተግባራዊ ግንኙነት	• የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ ከስራ አመራር ቦርድ ጋር በመሆን የረጅም እና የአጭር ጊዜ ዕቅድ ያዘጋጃል ?(ይዘቱን እና በተግባር የተሰሩ ስራዎችን ማመሳከር)						
		• የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ ለቦርዱ ወቅታዊ መረጃን ይሰጣል ?						
		• የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ ለቦርዱ አባላት አስፈላጊውን ክህሎትና ዕውቀት እንዲያገኙ ሥልጠናዎች ያመቻቻል ፤ይተገብራል (እቅድ እና ትግበራውን ማመሳከር)						
		• የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ በማህበረሰቡ እና በሆስፒታሉ ሰራተኞች መካከል ወጤታማ /መልካም የሆነ ግንኙነት እንዲኖር ያደርጋል ? (በተጨማሪም በእቅድ ተይዘው የተከናወኑ ተግባራት)						
2.	ዕቅድ፣ሪፖርት፣ ክትትል	• የሆስፒታል ሥራ አስኪያጅ የተቋሙን የአምስት ዓመት እና የዓመት እቅድ አዘጋጅቶ ለህ/ቡ እና ለሰራተኛው ያስተቻል ?(ቃለ ጉባኤ፣ሰነድ ይመልከቱ)						

		<ul style="list-style-type: none"> የሆስፒታል ሥራ አስኪያጅ የፋይናንስና ቁልፍ የአፈጻጸም መለኪያዎችን ሪፖርት ለቦርድ እና ለሚመለከተው የበላይ አካል ወቅቱን ጠብቆ ይልካል ?(ሪፖርቶች ከስራ ክፍሎች ጀምሮ በጤና መረጃ አስተዳደር ስርዓት የጊዜ ሰሌዳ መሰረት መሆኑን ማረጋገጥ) 						
		<ul style="list-style-type: none"> የሆስፒታል ሥራ አስኪያጅ መደበኛ የሆነ የማናጅመንት ስብሰባ ያካሂዳል፤ ችግሮችን በጋራ ይለያል፤ ግብረ መልስ ሳይቆራረጥ ይሰጣል ? 						
3.	የሂሳብ እና በጀት አጠቃቀም	<ul style="list-style-type: none"> የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ የበጀት ዕቅድ አዘጋጅቶ ለቦርድ በማቅረብ እንዲጸድቅ ያደርጋል ወይ? 						
		<ul style="list-style-type: none"> የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ ከቦርድ ጋር በመሆን የውስጥ ገቢን ለማሳደግ ያቅዳል፤ አቅጣጫ ያስቀምጣል ? (በተገኘው ገቢ የተገኘ ተጨባጭ ለውጥ) 						
		<ul style="list-style-type: none"> የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ የተቋሙን የፋይናንስ አፈጻጸም በተቀመጠው የመንግስት መመሪያ መሰረት መከናወኑንና ለሚመለከተው ለቦርድና ለሌሎች የበላይ አካላት በተቀመጠው ጊዜ መሰረት ያቀርባል ወይ?(የአሰራር ክፍተት አለመኖሩን ያረጋግጡ) 						
4.	የሆስፒታል ማናጅመንት ኮሚቴ እና ሌሎች ቋሚ ኮሚቴ	<ul style="list-style-type: none"> የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ ውጤታማ የማኔጅመንት አባላትን ከስምምነት ሰነድ ጋር በማዋቀር የተቋሙን የለት እለት ስራ መተገበራቸውን በተቀመጠው የስራ ሰሌዳ መሰረት ይከታተላል ፤ 						
		<ul style="list-style-type: none"> ኮሚቴዎች አቅድ አቅደው በእቅዳቸው መሰረት ተግባር ላይ ያሉ መሆናቸውን ይከታተላል(የኮሚቴዎችን እቅድ እና ትግበራውን ከመግባቢያ ሰነዱ ጋር ማመሳከር) 						
5.	የሰው ሀብትና አመራርና የሙያ እድገት	<ul style="list-style-type: none"> የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ለተቋሙ የሚያስፈልገው የሰው ሀይል በመመልመልና በተቋሙ እንዲቆዩ ለማድረግ ከቦርዱ ጋር በጋራ ይሰራሉ ወይ (ሰራተኛውን በሆስፒታሉ ተረጋግቶ በተነሳሽነት በስራ ላይ እንዲዎይ ለማድረግ በተግባር የተሰሩ/እየተሰሩ ያሉ ስራዎች) 						

		<ul style="list-style-type: none"> • የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ለተለያዩ ሰራተኞች የአቅም ግንባታ ስራዎችን የሚያገኙበትን ስርዓት ወይ (የታቀዱ እና በተግባር የተከናወኑ) 						
		<ul style="list-style-type: none"> • የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ አተቃላይ የሰራተኞች የጋራ መድረክ በቀጣይነት እንዲኖራቸው አመቻችቷል ወይ?(ሰራተኛው ባነሳቸው ጉዳይዎች ላይ በተከናወኑ ተግባራት የተሸሻለ የሰራተኛ የእርካታ ደረጃ ካለ) 						
		<ul style="list-style-type: none"> • የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ አዳዲስ የሚመጡትን የአገልግሎት ማሻሻያ መመሪያዎችን በቀጣይነት ለሰራተኞች ያስተዋወቃል ወይ?(በተግባር በእቅድ የተከናወኑ ተግባራት) 						
		<ul style="list-style-type: none"> • የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ምቹ የሆነ የሥራ አካባቢ የመፍጠር ሥራ ይሰራል ? (Check staff satisfaction survey result and attrition rate) 						
6.	የአገልግሎት ጥራት የሀሙማን ደህንነት	<ul style="list-style-type: none"> • የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ የጥራት ማሻሻያ እቅድ፣ኮሚቴ እና ትግበራውን በተቀመጠው ጊዜ መሰረት ይገመገማል ? 						
		<ul style="list-style-type: none"> • የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ለአገልግሎት ጥራት ማሻሻያ አስፈላጊውን ግብአት ያቀርባል?(የተለዩ ችግሮች፣የተቀረፁ የማሻሻ ፕሮጀክቶች እና የድርጊት መርሃ ግብር አተገባበር) 						
		<ul style="list-style-type: none"> • የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ የሆስፒታሉን ዓመታዊ ዕቅድ አፈጻጸም ከሚከተሉት ቁልፍ አፈጻጸም መለኪያዎች እንጻር በቀጣይነት አገመገመ በተገኙ ክፍተቶች ላይ የመፍትሄ ሃሳብ እያስቀመጠ የሚሄድበት አሰራር አለ ? <ul style="list-style-type: none"> ➤ EHSTG met % ➤ All KPIs ➤ HSTQ ➤ EHAQ 						

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ SaLT ➤ CASH ➤ Pain Free Hospital Initiative ➤ የወሰጥ ገቢ አሰባሰብና አጠቃቀም ➤ የጤና ተቋሙን የሥራ ላይ ጉብኝት ውጤት ➤ GGI(የመልካም አስተዳደር ልኬት/ምዘና ዉጤት) ➤ Others (RHB, በሰያሚ አካላት የተያዙ የትኩረት አቅጣጫዎች...) 						
7.	መመሪያ እና ደንቦችን ትግበራ	<ul style="list-style-type: none"> • የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ በጤናዉ ሴክተር የሚተገበሩ መመሪያ እና ደንቦችን በሕግና መመሪያዉ መሰረት መተግበራቸዉን ይከታተላል ? (የሥራ ላይ ደህንነት፣የቅጥር ፣የሂሳብ አያያዝ፣ኦዲት ...) 						
8.	የተቋም አስተዳደር(ምድረ-ግቢ)	<ul style="list-style-type: none"> • የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ የተቋሙን ህንጻ፣የህክምና መገልገያ መሳሪያዎች እና ተሽከርካሪ በአግባቡ አገልግሎት እንዲሰጡ ተገቢ እንክብካቤ እንዲደረግ ያደርጋል ወይ(በተግባር የተከናወኑ ተግባራት) 						
		<ul style="list-style-type: none"> • የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ የሆስፒታሉ ቅጥር ግቢ ለሀሙማና ለሰራተኞችን ንጹህ፣ምቹ እና ደህንነቱ የተጠበቀ ለማድረግ ይሰራል ወይ? (የ 'CASH' ትግበራ በስታንዳርዱ መሰረት መሆኑን ማረጋገጥ) 						
9.	ከባለድርሻ አካላት ጋር ዉጤታማ የሆነ ግኑኝነት	<ul style="list-style-type: none"> • በሆስፒታል ስራ አስኪያጅ የሆስፒታሉን መልካም የሆነ ገጽታ ለመገንባታና ለመፍጠር የተሰሩ ሥራዎች አሉ ወይ (በማስረጃ የተረጋገጥ) 						
		<ul style="list-style-type: none"> • የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ከሶስተኛ አካላት ጋር ሆስፒታሉን ወክሎ ስለ ሆስፒታሉ የገፅታ ግንባታ ስራ ይሰራል ወይ?(በማስረጃ የተረጋገጠ) 						
		<ul style="list-style-type: none"> • የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ የህብረተሰቡን ፍላጎት ለሚሟላት ከሚመለከታቸዉ የህብረተሰቡ መሪዎች እና ኢጋር አካላት ጋር ተቀራርቦ ይሰራል ወይ? (የተገኘ ዉጤት በማስረጃ) 						

		<ul style="list-style-type: none"> የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ከህብረተሰቡ ጋር ቢያንስ በ 6 ወር አንድ ጊዜ ሳይቆራረጥ ወቅቱን ጠብቆ ከቦርድ ስብሰባ በፊት ስብሰባ ያካሂዳል ወይ? 						
10.	የመሪነት፣አመራር ና የወሳኔ አሰጣጥ	<ul style="list-style-type: none"> የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ወቅታዊና ችግር ፈቺ ወሳኔዎችን ይሰጣል ወይ? የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ የሆፒታሉን ግብና ዓላማ ለማሳካት በስሩ ያሉትን አጠቃላይ ሰራተኞች ክትትልና ግምገማ፣የማበረታታት ሥራዎችን ይሰራል፤ ይደግፋል፤ ያበቃል ወይ? የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ችግር ፈቺ፣በተግባር ለወጥ የስምዘገበበት የፈጠራ ክህሎት አለዉ ወይ ?(በተግባር የተገኙ ተሞክሮዎች እና ለሌሎች በክላስተር የተላለፉ) የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ውጤታማ ስራን ለማከናወን የአንድነት እና የጋራ የመስራት መንፈስ ከመፍጠር አንጻር ያከናወናቸዉ ሥራዎች አሉ ወይ?(በማስረጃ የተረጋገጠ) 						
11.	የግል ጥንካሬዎችና ስብዕና	<ul style="list-style-type: none"> የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ባላዉ የስራ ግንኙነት እና ወሳኔ አሰጣት ሰራተኛዉ እምነት አሳድሮበታል፤ ስራ አስኪያጅ ተአማኒነት እና ግልፅኝነትን የተላበሰ ነዉ የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ በአለባበስ ፕሮቶኮል ይጠብቃል፤ ለሌሎች በአርዳነት ሊጠቀስ ይችላል? የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ ራሱን ለማብቃት ጥረት ያደርጋል፤ ክህሎት፣ልምድ እና ዕዉቀት አለዉ ፤ሌሎችንም ለማስተማር ይጠቀምበታል? 						

አባሪ 5: የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ መመዘኛ ቅጽ (ከፍል-2 ከ 25 %)

S . N O	Selected Indicators(መለኪያ/አመለካኸት)	Value out of 25%(ከ 25 የሚወስዱት ክብደት)	Grade margin						Remarks
			0	1	2	3	4	5	
1	% of EHSTG standards met	5	Zero standard meet	1-20%	21-40%	41-60%	61-80%	81-100%	
2	Outpatient waiting time to treatment	2	Above 60 minutes	35-60 minutes	Below 35minutes				
3	ER triaged within 5 minutes	2	If > 50% ER pt triaged within 5minutes	If 50-90% ER pt triaged within 5minutes	If above 90% ER pt triaged within 5minutes				
4	ER length of stay greater than 24 hours	2	>10% of pt stay for >24hrs	0-10% of patient stay for >24hrs	If there is no length of stay for >24hrs				

5	Inpatient mortality	2	Worsen	Maintain the baseline	Any improvement				
6	Maternal mortality rate	3	Worsen	Maintain the baseline or 1-10% improvement	10%-50% improved	>50% improved			
7	Neonatal death within 24 hours of delivery	2	Worsen	Maintain the baseline or 1-10% improvement	>10% improved				
8	Staff satisfaction	2	If survey is not done	Staff satisfaction 1-5	Staff satisfaction 6-10				
9	Patient satisfaction	5	If survey is not done in one of the quarters	patient satisfaction 1-4 & all the quarters done	patient satisfaction 5-6 & all the quarters done	patient satisfaction 6-7 & all the quarters done	patient satisfaction 7-8 & all the quarters done	patient satisfaction above 8 & all the quarters done	

ማሳሰቢያ: የሥራ አስኪያጅ የሥራ አፈጻጸም የግምገማ ውጤት አሰጣጥ:

1. የሥራ አስኪያጅ የሥራ አፈጻጸም መመዘኛ ቅጽ(አባሪ 4) ከ 75 %
2. የሥራ አስኪያጅ የሥራ አፈጻጸም መመዘኛ ቅጽ(አባሪ 5) ከ 25 %
3. አጠቃላይ በሁለቱ ክፍሎች የተገኘው የሥራ አስኪያጅ የሥራ አፈጻጸም ውጤት ተደምሮ ከ 100 % ይቀመጣል

አባሪ 6: የሆስፒታል ቦርድ የሆስፒታል መልካም አስተዳደር ኢንዱክስ መለኪያ ቅጽ (Good Governance Index)

ተ.ቁ	አመለካኞች	የተሰጠ ክብደት
	የህዝብ እርዳታ አመለካኞች	50
1	የተገልጋይ እርካታ ደረጃ	15
2	ስለ ህመማቸው እና ስለ ህክምና አገልግሎት በቂ መረጃ ያላቸው ህመማን መጠን	5
3	የታዘዘላቸውን መድሃኒት ሙሉ በሙሉ ያገኙ ህመማን ምጣኔ	10
4	የታዘዘላቸውን ሙሉ የላቦራቶሪ ምርመራ አገልግሎት ያገኙ ህመማን ምጣኔ	8
5	የታዘዘላቸውን ሙሉ ኢሜጂንግ አገልግሎት ያገኙ ህመማን ምጣኔ	7
6	የካርድ አወጣጥ አገልግሎት (ቅልጥፍና፣ፍትህዊነት፣ካርድ መጥፋት)	5
	አገልግሎት አሰጣጥ አመለካኞች (Service Delivery)	18
7	በ5 ደቂቃ ትሪያጅ የተደረገ የድንገተኛ ህክምና ተጠቃሚዎች ምጣኔ	3
8	በ24 ሰዓት ውስጥ ከድንገተኛ ህክምና ክፍል ታክመው የወጡ ህመማን ምጣኔ	2
9	ረዥሙ የቀዶ ጥገና ህክምና የቆይታ ጊዜ (ከአንድ ወር በታች (6 ነጥብ)፣ ከ1-3 ወር (3 ነጥብ) ፣ ከ3-6 ወር (1)፣ ከ6 ወር በላይ (0 ነጥብ)) ይሰጠዋል። መረጃ ከላይዝን ይገኛል።	6
10	ከ2:30 አገልግሎት መስጠት የጀመሩ ተመላሽ የህክምና ክፍሎች	3

11	በስታንዳርድ መሰረት የተሰጠ የነርቪንግ አገልግሎት	4
	ጤና አሰራር ስርዓት አመላካቾች	32
12	በተቋሙ የመድኃኒት መዘርዘር መሰረት የመሰረታዊ የበጀት መድሃኒቶች አቅርቦት ምጣኔ	7
13	በጤና ጥበቃ ከሚጠበቀው 85 የላብ ምርመራ አገልግሎት በመሰራት ላይ ያለ ሽፋን	8
14	የባለሙያ እርካታ ምጣኔ (staff satisfaction)	3
15	የበጀት አጠቃቀም ምጣኔ (Rate of budget utilization)	2
16	በወቅቱና በቀረበው እስፔስኬክሽን ይቀርባል ወይ	3
17	ውጤታማ የአፈጻጸም ግምገማ ቡድን (Performance Review Team) መኖር (ቃለ ጉባኤ አለ ፣ HMIS ላይ ይወያያል ፣ በመረጃ ላይ ተመስርቶ አፈጻጸም ይገመግማል ፣ ዝርዝር የትግበራ ዕቅድ ያዘጋጃል ፣ ግብረመልስ በጽሁፍ ለስራ ክፍሎች ይሰጣል ወይ//	3
18	ከተገልጋይ ቀርበው የተፈቱ ቅሬታዎች ምጣኔ	3
19	በርዱና ማኔጅመንቱ የመልካም አስተዳደር እቅዶችን (ውስጥና የውጭ) ቋሚ አጀንዳ አድርገን መወያየት	3
	አጠቃላይ የመልካም አስተዳደር ጭማቂ ውጤት (GG Index)	100

አባሪ 7:-የቦርድ ሰያሚ አካላት የሥራ አፈጻጸም መመዘኛ ነጥቦች

1. በሆስፒታሎች በመመሪያው መሰረት ቦርድ እንዲቋቋም ድጋፍ ያደርጋል፤ ወቅታዊ ምላሽ ይሰጣል ?-----

2. እቅድ በየደረጃው ወቅቱን ጠብቆ እንዲታቀድ እና ወደስራ እንዲገባ ያደርጋል ? -----

3. በጤና ክብካቤ ሃብት ማግኛ ሪፎርም ላይ አቅዶ በመስራት ተጨባጭ ለውጥ ለማምታት ጥረት ያደርጋል ?

4. ወቅቱን የጠበቀ የቦርድ አፈጻጸም ሪፖርት እንዲልኩ ያደርጋል ?(ሪፖርት ሳይቆራረጥ ይቀበላል፤ግብረ መላስ ይሰጣል)---

5. ስራ አመራር ቦርዱ የሚገጥማቸው ተግዳሮትን በጋራ ወይም በተናጥል ለማገዝ የሚያደርግው ድጋፍ አለ ? -----

6. የቦርድ አካላት እርስ በእርስ ና የሆስፒታል ስራ አስኪያጅ የስራ አፈጻጸም በቅፁ መሰረት የአፈጻጸም ምዘና ውጤት እንዲልኩ ያደርጋል ?-----

7. የሥራ አመራር ቦርድ የጋራ የምክክር መድረክ በማዘጋጀት የልምድ ልውውጥ እንዲያገኙ ያደርጋል ? -----

8. የስራ አመራር ቦርድ የአቅም ማጎልበቻ ተግባራት ያከናውናል ?-----

9. በነባር ሆስፒታሎች ላይ ያለውን የቦርድ አፈጻጸም እንዲጠናከር ድጋፍ ያደርጋል ? -----

10. አጠቃላይ የሆስፒታል ቦርድ የስራ የስራ አፈጻጸም የጋራ ግምገማ ያደርጋል፤ የማበረታቻ ፕሮግራም ያከናውናል ?

ማጠቃለያ:-

የታየ ጠንካራ ጎን:-----

ወደፊት መስተካከል ያለባቸው ጉዳዎች:-----

